

ZAKON

O POTVRĐIVANJU STOKHOLMSKE KONVENCIJE O DUGOTRAJNIM ORGANSKIM ZAGAĐUJUĆIM SUPSTANCAMA

("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 42/2009)

ČLAN 1

Potvrđuje se Stokholmska konvencija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, sačinjena u Stokholmu 22. maja 2001. u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik glasi:

STOKHOLMSKA KONVENCIJA O DUGOTRAJNIM ORGANSKIM ZAGAĐUJUĆIM SUPSTANCAMA

Potpisnice ove Konvencije,

Prepoznaju činjenicu da dugotrajne organske zagađujuće supstance poseduju toksična svojstva, da se teško razlažu, da su bioakumulativne i da se prenose putem vazduha, vode i migratornih vrsta, preko međunarodnih granica, a zatim talože daleko od mesta gde se ispuštaju i akumuliraju se u zemlji i vodenim ekosistemima,

Svesne su rizika po zdravlje stanovništva, posebno u zemljama u razvoju, koji su posledica lokalne izloženosti dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, a pre svega uticaja na zdravlje žena, i preko njih, na zdravlje novih generacija,

Konstatuju da su arktički ekosistemi i lokalne zajednice naročito u opasnosti zbog bioakumulacije dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci i da zagađenost njihove tradicionalne hrane predstavlja problem javnog zdravlja,

Svesne su potrebe za globalnom akcijom kada su u pitanju dugotrajne organske zagađujuće supstance,

Uzimaju u obzir odluku 19/13 C od 7. februara 1997. godine, Upravnog saveta Programa Ujedinjenih nacija za životnu sredinu o pokretanju međunarodne akcije za zaštitu zdravlja ljudi i životne sredine pomoću mera kojima će se smanjiti i/ili eliminisati emisija i ispuštanje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Podsećaju na odgovarajuće odredbe relevantnih međunarodnih konvencija o životnoj sredini, posebno na odredbe Roterdamske konvencije o Postupku davanja saglasnosti na osnovu prethodnog obaveštenja za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini i Bazelske Konvencije o kontroli prekograničnog kretanja i odlaganja opasnog otpada, uključujući regionalne sporazume razrađene u okviru člana 11 Bazelske Konvencije,

Podsećaju i na odgovarajuće odredbe Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju i Agende 21,

Potvrđuju da predostrožnost naglašava zabrinutost svih Potpisnica i da je ugrađena u ovu Konvenciju,

Prepoznaju da se ova Konvencija i drugi međunarodni sporazumi iz oblasti trgovine i iz oblasti životne sredine međusobno dopunjuju,

Naglašavaju da države, u skladu s Poveljom Ujedinjenih Nacija i principima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo da koriste sopstvene resurse saglasno sopstvenoj razvojnoj politici i politici životne sredine, kao i odgovornost da obezbede da aktivnosti koje su u njihovoj nadležnosti ili pod njihovom kontrolom ne utiču štetno na životnu sredinu drugih država ili oblasti izvan nacionalnih granica,

Uzimaju u obzir posebne okolnosti i posebne potrebe zemalja u razvoju, a pre svega najnerazvijenijih zemalja i zemalja čije su privrede u tranziciji, a naročito potrebu jačanja njihovih nacionalnih kapaciteta u upravljanju hemikalijama, uključujući transfer tehnologije, finansijsku i tehničku pomoć i promovisanje saradnje između Potpisnica,

U potpunosti uzimaju obzir Akcioni program za održivi razvoj malih ostrvskih zemalja u razvoju, usvojen na Barbadosu, 6. maja 1994. godine,

Konstatuju odgovarajuće sposobnosti razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, kao i zajedničke, ali i diferencirane odgovornosti država utvrđene u Principu 7 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju,

Prepoznaju značajan doprinos koji mogu da pruže privatni sektor i nevladine organizacije u postizanju smanjenja i/ili eliminisanja emisije i ispuštanja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Ističu značaj preuzimanja odgovornosti proizvođača dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci za smanjenje štetnih efekata izazvanih njihovim proizvodima i informisanje korisnika, vlada i javnosti o opasnim svojstvima tih hemikalija,

Svesne su potrebe preduzimanja mera za prevenciju štetnih efekata izazvanih dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u svim stadijumima njihovog životnog ciklusa,

Reafirmišu Princip 16 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju u kojoj se navodi da državni organi treba da streme unapređivanju internalizacije troškova vezanih za životnu sredinu i korišćenje ekonomskih instrumenata, uzimajući u obzir pristup da zagađivač u principu treba da snosi troškove zagađivanja, s dužnom pažnjom prema javnom interesu, a bez remećenja međunarodne trgovine i investicija,

Podstiču Potpisnice koje nemaju regulativu i postupke za procenu pesticida i industrijskih hemikalija, da takve postupke razviju,

Prepoznaju značaj razvoja i korišćenja alternativnih procesa i hemikalija bezbednih po životnu sredinu,

Odlučne su da zaštite zdravlje ljudi i životnu sredinu od štetnih uticaja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci,

Sporazumele su se o sledećem:

Cilj

Član 1

Na osnovu preventivnog pristupa utvrđenog u Principu 15 Deklaracije iz Rija o životnoj sredini i razvoju, cilj ove Konvencije je zaštita zdravlja ljudi i životne sredine od dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

Definicije

Član 2

U okviru ove Konvencije:

(a) "Potpisnica" označava državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja se saglasila da se obaveže ovom Konvencijom i na koju se Konvencija primenjuje.

(b) "Organizacija regionalne ekonomske integracije" označava organizaciju koju osnivaju suverene države određenog regiona, a na koju je država članica prenela nadležnost u pogledu pitanja koja se uređuju ovom Konvencijom i koja je ovlašćena da, u skladu sa sopstvenim pravilima, potpiše, potvrdi, prihvati, odobri ili pristupi ovoj Konvenciji.

(c) "Potpisnice koje su prisutne i glasaju" znači Potpisnice koje su prisutne i glasaju za ili protiv.

Mere za smanjenje ili eliminisanje ispuštanja iz namerne proizvodnje i upotrebe

Član 3

1. Svaka Potpisnica će:

(a) Zabraniti i/ili preduzeti zakonske i administrativne mere potrebne da se eliminiše:

(i) proizvodnja i korišćenje hemikalija navedenih u Aneksu A, a u skladu sa odredbama tog Aneksa , i

(ii) uvoz i izvoz hemikalija navedenih u Aneksu A, u skladu s odredbama stava 2; i

(b) Ograničiti svoju proizvodnju i korišćenje hemikalija navedenih u Aneksu B u skladu s odredbama ovog Aneksa.

2. Svaka Potpisnica će preduzeti mere da obezbedi:

(a) da svaka hemikalija navedena u Aneksu A ili Aneksu B bude uvezena samo:

(i) u svrhu odlaganja na način bezbedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6; ili

(ii) za korišćenje ili u svrhu dozvoljenu za tu Potpisnicu prema odredbama Aneksa A ili Aneksa B;

(b) da se hemikalija navedena u Aneksu A, a za čiju proizvodnju ili upotrebu je na snazi poseban izuzetak ili da se hemikalija navedena u Aneksu B, a za čiju proizvodnju ili upotrebu je na snazi poseban izuzetak ili prihvatljiva namena, uzimajući u obzir sve relevantne odredbe u postojećim međunarodnim instrumentima o saglasnosti po prethodnom obaveštenju, izvozi isključivo:

(i) u svrhu odlaganja na način bezbedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6;

(ii) u Potpisnicu kojoj je dozvoljeno da koristi tu hemikaliju na osnovu Aneksa A ili Aneksa B; ili

(iii) u državu koja nije Potpisnica ove Konvencije, a koja je dostavila godišnji sertifikat Potpisnici koja vrši izvoz. Ovaj sertifikat mora da sadrži preciziranu namenu hemikalije i izjavu da se, u vezi s tom hemikalijom država koja vrši uvoz obavezuje da:

a. štiti zdravlje ljudi i životnu sredinu preduzimanjem potrebnih mera da se ispuštanja svedu na najmanju meru ili spreče;

b. poštuje odredbe stava 1 člana 6; i

c. poštuje, gde je to moguće, odredbe stava 2 Dela II Aneksa B.

Sertifikat obuhvata i odgovarajuću prateću dokumentaciju, kao što su propisi, regulatorni instrumenti ili administrativna uputstva ili uputstva za primenu programske politike. Potpisnica koja vrši izvoz dostavlja sertifikat Sekretarijatu u roku od šezdeset dana od prijema.

(c) Da se hemikalija navedena u Aneksu A, a za čiju proizvodnju i upotrebu nije više na snazi poseban izuzetak ni za jednu Potpisnicu, ne izvozi iz te Potpisnice izuzev u svrhu odlaganja na način bezbedan po životnu sredinu kao što je navedeno u stavu 1 (d) člana 6.;

(d) U svrhe ovog stava, izraz "država koja nije Potpisnica ove Konvencije" obuhvata, u odnosu na određenu hemikaliju, državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja se nije saglasila da se obaveže Konvencijom u odnosu na datu hemikaliju.

3. Svaka Potpisnica koja poseduje jedan ili više postupaka regulatorne kontrole i procene za nove pesticide ili nove industrijske hemikalije preduzima regulatorne mere u cilju sprečavanja proizvodnje i korišćenja novih pesticida ili novih industrijskih hemikalija koje, uzimajući u obzir kriterijume iz stava 1 Aneksa D, pokazuju svojstva dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

4. Svaka Potpisnica koja poseduje jedan ili više postupaka regulatorne kontrole i procene za pesticide ili industrijske hemikalije, gde je to moguće, u okviru ovih postupaka uzima u razmatranje kriterijume iz stava 1 Aneksa D prilikom vršenja procena pesticida ili industrijskih hemikalija koje su trenutno u upotrebi.

5. Ukoliko nije drugačije utvrđeno u ovoj Konvenciji, stavovi 1 i 2 ne primenjuju se na količine hemikalije koje će se koristiti na nivou laboratorijskih istraživanja ili kao referentni standard.

6. Bilo koja Potpisnica koja ima poseban izuzetak u skladu sa Aneksom A ili poseban izuzetak ili prihvatljivu namenu u skladu sa Aneksom B, preduzeće odgovarajuće mere da obezbedi da se svaka proizvodnja ili upotreba koja potpada pod dati izuzetak ili namenu sprovodi na način koji sprečava ili minimizira izloženost ljudi i ispuštanje u životnu sredinu. Za upotrebe za koje važe posebne izuzetke ili prihvatljive namene koje uključuju namerno ispuštanje u životnu sredinu pod uslovima uobičajene upotrebe, takvo ispuštanje biće izvršeno u najmanjoj mogućoj meri, uzimajući u obzir sve standarde i uputstva koje se na to primenjuju.

Registar posebnih izuzetaka

Član 4

1. Ovim se osniva Registar u cilju identifikovanja Potpisnica koje poseduju posebne izuzetke navedene u Aneksu A ili Aneksu B. Isti se neće primenjivati na Potpisnice koje koriste odredbe u Aneksu A ili Aneksu B koje mogu da vrše sve Potpisnice. Registar vodi Sekretarijat i dostupan je javnosti.

2. Registar obuhvata:

(a) spisak vrsta posebnih izuzetaka iz Aneksa A i Aneksa B;

(b) spisak Potpisnica koje poseduju poseban izuzetak naveden u Aneksu A ili Aneksu B; i

(c) spisak datuma isteka važnosti za svaki od registrovanih posebnih izuzetaka.

3. Bilo koja država može, pošto postane Potpisnica, putem pismenog obaveštenja Sekretarijatu, da se registruje za jednu ili više vrsta posebnih izuzetaka navedenih u Aneksu A ili Aneksu B.

4. Sve registracije posebnih izuzetaka ističu pet godina od datuma stupanja na snagu ove Konvencije u pogledu određene hemikalije, osim ukoliko Potpisnica nije naznačila određeni raniji datum u Registru, ili ako se odobri produžetak u skladu sa odredbama stava 7. ovog člana.

5. Konferencija Potpisnica na svom prvom zasedanju odlučuje o postupku revizije za upis u Registar.

6. Pre revizije određenog upisa u Registar, data Potpisnica će dostaviti izveštaj Sekretarijatu u kome opravdava dalju potrebu za registrovanjem datog izuzetka. Sekretarijat prosleđuje izveštaj svim Potpisnicama. Revizija određene registracije biće obavljena na bazi svih raspoloživih informacija. Nakon Konferencije Potpisnica datoj Potpisnici mogu se dati preporuke koje se smatraju odgovarajućim.

7. Konferencija Potpisnica može, na zahtev date Potpisnice, da odluči da produži datum isteka važnosti određenog posebnog izuzetka za period do pet godina. U donošenju odluke tokom Konferencije Potpisnice uzimaju u obzir posebne okolnosti Potpisnica - zemalja u razvoju i Potpisnica - zemalja čije su privrede u tranziciji.

8. Potpisnica može, bilo kada da opozove određeni upis u Registar za posebni izuzetak nakon podnošenja pismenog obaveštenja Sekretarijatu. Opoziv stupa na snagu datumom navedenim u obaveštenju.

9. Kada za određenu vrstu posebnog izuzetka više ne bude registrovana ni jedna Potpisnica, neće biti moguće nove registracije u odnosu na isti izuzetak.

Mere za smanjenje ili eliminisanje ispuštanja iz nenamerne proizvodnje

Član 5

Svaka Potpisnica će kao minimum preduzeti sledeće mere za smanjenje ukupnog ispuštanja iz antropogenih izvora svake od hemikalija navedenih u Aneksu C, a u cilju njihovog trajnog smanjenja i, gde je to moguće, konačnog eliminisanja:

(a) Izraditi akcioni plan, ili gde je to moguće, regionalni ili subregionalni akcioni plan u roku od dve godine od datuma stupanja ove Konvencije na snagu za datu Potpisnicu, a zatim omogućiti sprovođenje akcionog plana kao dela implementacionog plana iz člana 7, namenjenog za identifikaciju, karakterizaciju i rešavanje ispuštanja hemikalija navedenih u Aneksu C i olakšati primenu tačaka (b) do (e) ovog stava. Akcioni plan će obuhvatiti sledeće elemente:

(i) Procenu trenutnih i projektovanih ispuštanja, uključujući izradu i dopunu inventara izvora i procenu ispuštanja, uzimajući u obzir kategorije izvora navedenih u Aneksu C;

(ii) Procenu efikasnosti zakona i programskih politika Potpisnica u pogledu upravljanja takvim ispuštanjima;

(iii) Strategije radi ispunjavanja obaveza iz ovog stava, uzimajući u obzir procene pod (i) i (ii);

(iv) Preduzete korake za unapređenje obrazovanja i obuku prema tim strategijama, kao i podizanje svesti o tim strategijama;

(v) Reviziju datih strategija koja se vrši na svakih pet godina i koja uključuje i procenu njihovog uspeha u ispunjavanju obaveza iz ovog stava; revizija je sastavni deo izveštaja koji se podnose u skladu sa članom 15.;

(vi) Program sprovođenja akcionog plana, uključujući strategije i mere identifikovane u njima;

(b) Promovisati primenu mera koje su raspoložive, izvodljive i praktične i pomoću kojih se može efikasno ostvariti realan i značajan nivo smanjenja emisija ili eliminacija izvora;

(c) Promovisati razvoj i tamo gde je to moguće, zahtevati da se koriste zamene ili modifikovani materijali, proizvodi i procesi za sprečavanje stvaranja i ispuštanja hemikalija navedenih u Aneksu C, uzimajući u obzir opšte smernice za mere sprečavanja i ispuštanja iz Aneksa C i uputstva koje svojom odlukom treba da usvoje Potpisnice na Konferenciji;

(d) Promovisati, i u skladu sa planiranom realizacijom akcionih planova, zahtevati da se koriste najbolje dostupne tehnike za nove izvore u okviru kategorije izvora koje je Potpisnica identifikovala kao pogodne za primenu takvih mera u svojim akcionim planovima, gde na početku aktivnosti pažnju treba usmeriti na kategorije izvora navedene u Delu II Aneksa C. U

svakom slučaju, zahtev da se koriste najbolje dostupne tehnike za nove izvore u kategorijama navedenim u Delu II tog Aneksa razradiće se po fazama čim to bude izvodljivo ali najkasnije četiri godine od stupanja Konvencije na snagu za datu Potpisnicu. Za identifikovane kategorije, Potpisnice će promovisati korišćenje najboljih praksi po životnu sredinu. Prilikom primene najbolje dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu, Potpisnice će uzeti u obzir opšta uputstva u pogledu mera za sprečavanje i smanjenje ispuštanja u datom Aneksu i uputstva o najbolje dostupnim tehnikama i najboljih praksi po životnu sredinu koje će se usvojiti odlukom Konferencije Potpisnica;

(e) Promovisati, u skladu sa svojim akcionim planom, korišćenje najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu:

(i) za postojeće izvore, u okviru kategorija izvora navedenih u Delu II Aneksa C i u okviru kategorija izvora navedenih u Delu III tog Aneksa; i

(ii) za nove izvore, u okviru kategorija izvora kao izvora navedenih u Delu III Aneksa C, koje Potpisnica nije uzela u obzir u skladu sa odredbama tačke (d).

Za primenu najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu, Potpisnice će uzeti u obzir opšta uputstva o merama za prevenciju i smanjenje ispuštanja emisija iz Aneksa C i uputstva o primeni najboljih dostupnih tehnika i najboljih praksi po životnu sredinu koje će se usvojiti odlukom Konferencije Potpisnica.

(f) U okviru ovog stava i Aneksa C, utvrđuje se značenje određenih izraza:

(i) "najbolje dostupne tehnike" predstavljaju najdelotvorniji i najnapredniji stepen razvoja aktivnosti i metoda rada koje ukazuju na praktičnu podobnost određenih tehnika kojima se u principu obezbeđuje osnova za ograničavanje ispuštanja, namenjena sprečavanju, a gde to nije izvodljivo, generalno smanjenju ispuštanja hemikalija navedenih u Delu I Aneksa C i njihov uticaj na životnu sredinu u celini. U tom smislu:

(ii) "tehnike" uključuju i tehnologiju koja se koristi i način na koji se postrojenje projektuje, gradi, održava, funkcioniše i zatvara;

(iii) "dostupne" označava tehnike koje su dostupne operatoru i koje su razvijene u obimu koji dozvoljava primenu u datom industrijskom sektoru, pod ekonomski i tehnički prihvatljivim uslovima, uzimajući u obzir troškove i prednosti; i

(iv) "najbolje" označava najefikasniji način u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine u celini;

(v) "najbolje prakse po životnu sredinu" označavaju primenu najpogodnijih kombinacija mera i strategija;

(vi) "novi izvor" je svaki izvor čija je izgradnja ili značajna tehnološka promena počela najmanje godinu dana od datuma:

a. stupanja na snagu ove Konvencije, za datu Potpisnicu; ili

b. stupanja na snagu amandmana na Aneks C za datu Potpisnicu čime izvor podleže odredbama ove Konvencije na osnovu amandmana.

(g) Granične vrednosti emisija, ili merodavnost radnog učinka mogu se koristiti od strane Potpisnica pri ispunjavanju obaveza koje se tiču najboljih dostupnih tehnika u skladu sa odredbama ovog stava.

Mere za smanjivanje ili eliminaciju emisija sa zaliha i od otpada

Član 6

1. Da bi se zalihama koje sadrže ili se sastoje od hemikalija navedenih u Aneksu A ili u Aneksu B, kao i otpadom, uključujući proizvode i artikle, koji su postali otpad, a koji se sastoje i koji sadrže, ili koji su kontaminirani nekom od hemikalija sa listi iz Aneksa A, B, ili C, upravljalo na način kojim se obezbeđuje zaštita zdravlja ljudi i životne sredine, svaka Potpisnica će:

(a) razviti odgovarajuće strategije za identifikaciju:

(i) zaliha koje se sastoje od, ili koje sadrže hemikalije navedene u Aneksu A ili Aneksu B; i

(ii) proizvoda i artikala u upotrebi, kao i otpada koji se sastoji, odnosno sadrži, ili je kontaminiran nekom hemikalijom navedenom u Aneksu A, B ili C;

(b) identifikovati, koliko god je to moguće, zalihe koje se sastoje, odnosno sadrže hemikalije navedene bilo u Aneksu A ili Aneksu B na bazi strategija iznetih u tački (a) ovog stava.

(c) upravljati zalihama, gde je to primenljivo, na bezbedan, efikasan i po životnu sredinu bezbedan način. Zalihe hemikalija navedenih bilo u Aneksu A ili Aneksu B, nakon što više njihova upotreba nije dozvoljena u skladu sa izuzecima preciziranim u Aneksu A, ili nekim posebnim izuzetkom, odnosno prihvatljivom namenom korišćenja preciziranim u Aneksu B, osim za zalihe koje je dozvoljeno izvoziti u skladu sa stavom 2. člana 3., smatraju se otpadom i njima se upravlja u skladu sa tačkom (d) ovog stava;

(d) preduzeti odgovarajuće mere kako bi se ovakvim otpadom, uključujući proizvode i artikle koji su postali otpad:

(i) rukovalo, sakupljalo, transportovalo i skladištilo na način bezbedan po životnu sredinu;

(ii) kako bi se isti odlagao na takav način da se sadržaj dugotrajne organske zagađujuće supstance uništi, ili nepovratno transformiše tako da ne pokazuje karakteristike dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci, ili na drugi, po životnu sredinu bezbedan način, onda kada uništavanje ili nepovratna transformacija nisu po životnu sredinu najpoželjnija opcija ili je sadržaj dugotrajne organske zagađujuće supstance nizak, uzimajući u obzir međunarodna pravila, standarde i uputstva, uključujući one koji su saglasni sa stavom 2, kao i relevantne globalne ili regionalne sisteme za upravljanje opasnim otpadom;

(iii) kako se ne bi dozvolilo da isti bude podvrgavan operacijama odlaganja koje mogu dovesti do obnove, recikliranja, ponovnog izdvajanja, direktne ponovne upotrebe ili alternativnih upotreba dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci; i

(iv) kako isti ne bi bio transportovan preko državnih granica, a da se pri tom ne uzmu u obzir odgovarajuća međunarodna pravila, standardi i uputstva;

(e) nastojati da razviju odgovarajuće strategije za prepoznavanje lokacija zagađenih hemikalijama navedenim u Aneksu A, B ili C; ukoliko se preduzima remedijacija tih lokacija ona mora biti obavljena, na način bezbedan po životnu sredinu.

2. Konferencija Potpisnica će blisko saradivati s odgovarajućim telima Bazelske Konvencije o prekograničnom kretanju opasnih otpada i njihovom odlaganju sa ciljem da se, između ostalog:

(a) utvrdi nivo uništavanja ili nepovratne transformacije koji je neophodan za gubitak svojstava dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci navedenih u stavu 1 Aneksa D;

(b) utvrde metode odlaganja na način bezbedan po životnu sredinu; i

(c) rade na određivanju nivoa koncentracije hemikalija navedenih u Aneksima A, B i C kako bi se definisao nizak sadržaj dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci na koji se odnose odredbe podtačke (ii) tačke (d) stava 1 kada je to potrebno.

Implementacioni Planovi

Član 7

1. Svaka Potpisnica:

(a) razvija i nastoji da primeni plan za implementaciju svojih obaveza po ovoj Konvenciji;

(b) prosledi svoj plan implementacije Konferenciji Potpisnica u roku od dve godine od datuma stupanja ove Konvencije na snagu za datu Potpisnicu; i

(c) revidira i ažurira, ukoliko je potrebno, svoj Plan implementacije periodično, na način koji se utvrdi odlukom Konferencije Potpisnica.

2. Potpisnice, ukoliko je to moguće, sarađuju direktno ili preko globalnih, regionalnih i subregionalnih organizacija i konsultuju svoje nacionalne zainteresovane strane, uključujući grupe žena i grupe koje se bave zdravljem dece, u cilju olakšavanja razvoja, realizacije, implementacije i ažuriranja Planova implementacije, gde je to moguće.

3. Potpisnice nastoje da koriste Planove implementacije, i po potrebi utvrde sredstva za integraciju Nacionalnih implementacionih planova za dugotrajne organske zagađujuće supstance u svoje Nacionalne strategije održivog razvoja.

Upis hemikalija u Aneксе A, B i C

Član 8

1. Potpisnica može da podnese predlog Sekretarijatu za upis određene hemikalije u Aneks A, B i/ili C. Predlog mora da sadrži informacije navedene u Aneksu D. Pri izradi predloga, Potpisnici može pomoći druga Potpisnica i/ili Sekretarijat.

2. Sekretarijat potvrđuje da li predlog sadrži informacije navedene u Aneksu D. Ukoliko Sekretarijat oceni da predlog sadrži sve potrebne informacije, proslediće predlog Komitetu za reviziju dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci.

3. Komitet će preispitati predlog i na fleksibilan i transparentan način primeniti kriterijume za proveru navedene u Aneksu D, uzimajući pri tome u obzir sve pružene informacije na celovit i uravnotežen način.

4. Ako Komitet odluči da:

(a) su kriterijumi za proveru ispunjeni, Komitet će preko Sekretarijata dostaviti predloge sa procenom Komiteta svim Potpisnicama i Posmatračima i pozvaće ih da dostave informacije navedene u Aneksu E; ili

(b) kriterijumi za reviziju nisu ispunjeni, Komitet će preko Sekretarijata o tome obavestiti sve Potpisnice i Posmatrače, predlog i procena Komiteta biće dostupni svim Potpisnicama, a predlog će biti odbačen.

5. Svaka Potpisnica može ponovo da podnese Komitetu predlog koji je odbačen u skladu sa stavom 4. Pri ponovnom podnošenju predloga može se dostaviti bilo koji prigovor određene Potpisnice, kao i obrazloženje zbog čega se traži ponovno razmatranje od strane Komiteta. Ako, poštujući ovu proceduru Komitet ponovo odbaci predlog, Potpisnica može da uloži žalbu na

odluku Komiteta Konferenciji Potpisnica koja će na svom sledećem zasedanju razmatrati žalbu. Konferencija Potpisnica može da donese odluku o prihvatanju predloga, na osnovu kriterijuma za proveru datih u Aneksu D, i uzimajući u obzir procenu Komiteta, kao i bilo koje dodatne informacije koje dostavi bilo koja Potpisnica ili Posmatrač.

6. U slučaju da Komitet odluči da su kriterijumi za proveru ispunjeni, ili da Konferencija Potpisnica odluči da prihvati predlog, Komitet će dodatno razmotriti predlog, uzimajući u obzir sve relevantne dodatne informacije koje je primio, i pripremiće nacrt profila rizika u skladu sa Aneksom E. Komitet će preko Sekretarijata nacrt učiniti dostupnim svim Potpisnicama i Posmatračima, prikupiti njihove tehničke komentare, i na osnovu istih, upotpuniti profil rizika.

7. Ako, na osnovu profila rizika sačinjenog u skladu sa Aneksom E, Komitet odluči da:

(a) će hemikalija verovatno dovesti do značajnih negativnih efekata po zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu koji nastaju kao rezultat njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i to takvih da će globalna akcija biti opravdana, predlog će biti prihvaćen. Nedostatak potpune naučne izvesnosti neće sprečiti prihvatanje predloga. Komitet će, preko Sekretarijata, pozvati sve Potpisnice i Posmatrače da dostave informacije koje se odnose na razmatranja navedena u Aneksu F. Komitet će zatim pripremiti procenu upravljanja rizikom koja uključuje analizu mogućih kontrolnih mera za datu hemikaliju u skladu sa datim Aneksom; ili

(b) predlog ne treba dalje procesuirati, Komitet će preko Sekretarijata profil rizika učiniti dostupnim svim Potpisnicama i Posmatračima i odbaciti predlog.

8. Za svaki predlog, koji je odbačen, u skladu sa tačkom (b) stava 7. ovog člana, svaka Potpisnica u roku ne dužem od godinu dana može zahtevati da Konferencija Potpisnica da naloži Komitetu da zatraži dodatne informacije od Potpisnice koja podnosi predlog i drugih Potpisnica. Po isteku tog roka i na osnovu bilo koje dobijene informacije, Komitet će ponovo razmotriti predlog u skladu sa stavom 6. ovog člana po redosledu prioriteta koji će odrediti Konferencija Potpisnica. Ako, u skladu sa ovom procedurom, Komitet ponovo odbaci predlog, Potpisnica može da se žali na odluku Komiteta i Konferencija Potpisnica će razmotriti to pitanje na sledećem zasedanju. Konferencija Potpisnica može da donese odluku, zasnovanu na profilu rizika koji je pripremljen u skladu sa Aneksom E, i uzimajući u obzir procenu Komiteta i bilo koje dodatne informacije koje je dostavila Potpisnica ili Posmatrač i da usvoji predlog. Ako Konferencija Potpisnica donese odluku da se predlog usvaja, Komitet će onda uraditi procenu upravljanja rizikom.

9. Komitet će, na osnovu profila rizika, iz stava 6, i procene upravljanja rizikom, iz tačke (a) stava 7. ili stava 8, preporučiti da upis određene hemikalije na listu Aneksa A, B, i/ili C treba da bude razmatran na Konferenciji Potpisnica. Konferencija Potpisnica će, uzimajući u obzir preporuke Komiteta, uključujući bilo koju naučnu neizvesnost, sa predostrožnošću doneti odluku o upisu date hemikalije u listu Aneksa A, B, i/ili C i o neophodnosti preciziranja odgovarajućih kontrolnih mera.

Razmena informacija

Član 9

1. Svaka Potpisnica će omogućiti ili učestvovati u razmeni informacija bitnih za:
 - (a) Smanjenje ili eliminaciju proizvodnje, upotrebe i ispuštanja dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci; i
 - (b) alternative za dugotrajne organske zagađujuće supstance, uključujući i informacije koje se odnose na rizik koji mogu predstavljati, kao i njihove ekonomske i socijalne efekte.
2. Potpisnice će razmenjivati informacije pomenute u stavu 1 ovog člana, neposredno ili preko Sekretarijata.
3. Svaka Potpisnica će odrediti nacionalnu fokalnu tačku za razmenu takvih informacija.
4. Sekretarijat će služiti kao mehanizam za razmenu podataka i koordinaciju informacija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, uključujući i informacije koje pružaju Potpisnice, međuvladine organizacije i nevladine organizacije.
5. Za potrebe ove Konvencije, neće se smatrati poverljivim informacije o zdravlju i bezbednosti ljudi i životne sredine. Potpisnice koje razmenjuju i ostale informacije u skladu sa odredbama ove Konvencije će vršiti zaštitu poverljivih informacija shodno međusobnom dogovoru.

Informisanje javnosti, podizanje svesti i edukacija

Član 10

1. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim mogućnostima, promovisati i razvijati:
 - (a) svest o dugotrajnim zagađujućim supstancama kod donosilaca političkih i drugih važnih odluka;
 - (b) obaveštavanje javnosti o svim dostupnim informacijama o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, u skladu sa stavom 5. člana 9;
 - (c) razvoj i primenu, programa edukacije i podizanja svesti o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, kao i o njihovim efektima po zdravlje ljudi i životnu sredinu, i njihovim alternativama, posebno kada su u pitanju žene, deca i najslabije obrazovane kategorije stanovništva;

(d) učešće javnosti u rešavanju pitanja u vezi sa dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama i njihovim efektima na zdravlje ljudi i životnu sredinu, i u pripremi adekvatnih odgovora, uključujući i mogućnosti za obezbeđivanje ulaznih informacija na nacionalnom nivou u vezi sa sprovođenjem ove Konvencije;

(e) obuku radnika, naučnika, instruktora i tehničkog i rukovodećeg osoblja;

(f) izradu i razmenu obrazovnog i informativnog materijala na nacionalnom i međunarodnom nivou; i

(g) razvoj i primenu obrazovnih programa, kao i programa za obuku na nacionalnom i međunarodnom nivou.

2. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim mogućnostima, obezbediti pristup javnosti javnim informacijama iz stava 1. ovog člana, na nacionalnom nivou, kao i aktuelnost tih informacija.

3. Svaka Potpisnica će, u skladu sa svojim mogućnostima, podsticati industrijske i profesionalne korisnike da promovišu i omogućavaju pružanje informacija iz stava 1. ovog člana, na nacionalnom nivou, i ako je potrebno, subregionalnom, regionalnom i globalnom nivou.

4. U pružanju informacija o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama i njihovim alternativama, Potpisnice mogu da koriste liste sa podacima o bezbednosti, izveštaje, sredstva javnog informisanja i druga sredstva komunikacije, kao i da osnivaju informativne centre na nacionalnom i regionalnom nivou.

5. Svaka Potpisnica će ozbiljno razmotriti razvojne mehanizme, kao što su registri ispuštanja i transfera zagađujućih supstanci, za prikupljanje i širenje informacija o proceni godišnjih količina hemikalija koje se ispuštaju ili odlažu, a nalaze se na listi Aneksa A, B, ili C.

Istraživanje, razvoj i monitoring

Član 11

1. Potpisnice će, u okviru svojih mogućnosti, na nacionalnom i međunarodnom nivou, podsticati i/ili preduzimati odgovarajuća istraživanja, razvoj, monitoring i saradnju u vezi sa dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, i kada je potrebno, rad na njihovim alternativama, i hemikalijama koje su predložene za status dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci uključujući i njihove:

(a) izvore i ispuštanje u životnu sredinu;

(b) prisustvo, nivoe i trendove kod ljudi i u životnoj sredini;

(c) puteve transporta kroz životnu sredinu, sudbinu i transformacije u životnoj sredini;

(d) efekte na zdravlje ljudi i životnu sredinu;

(e) socio-ekonomske i kulturne uticaje;

(f) smanjenja i/ili eliminisanja ispuštanja; i

(g) usklađene metodologije za izradu inventara izvora zagađivanja i analitičkih tehnika za merenje emisija.

2. U preduzimanju akcija iz stava 1 ovog člana, Potpisnice će, u skladu sa svojim mogućnostima:

(a) podržati i dalje razvijati, prema potrebi, međunarodne programe, mreže i organizacije koje imaju za cilj definisanje, izvođenje, procenu i finansiranje istraživanja, prikupljanje podataka i monitoring, uzimajući u obzir potrebu izbegavanja preklapanja aktivnosti;

(b) podržati nacionalne i međunarodne napore da se ojačaju nacionalni tehnički i istraživački resursi, posebno u zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji, i unapređivati dostupnost i razmenu podataka i analiza;

(c) uzeti u obzir teškoće i potrebe, posebno u oblasti finansijskih i tehničkih resursa, zemalja u razvoju, i zemalja čije su privrede u tranziciji i pružiti podršku u podizanju njihovih kapaciteta za učešće u naporima u skladu sa tačkama (a) i (b) ovog stava;

(d) preduzeti istraživački rad usmeren ka otklanjanju efekata dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci na reproduktivnu sposobnost;

(e) blagovremeno i redovno pružati na uvid javnosti rezultate svojih istraživačkih i razvojnih aktivnosti, kao i rezultate aktivnosti monitoringa u skladu sa ovim stavom; i

(f) podsticati, odnosno preduzimati saradnju u pogledu čuvanja i ažuriranja informacija dobijenih istraživanjem, razvojem i monitoringom.

Tehnička pomoć

Član 12

1. Potpisnice uviđaju da je pružanje pravovremene i odgovarajuće tehničke pomoći na zahtev Potpisnica - zemalja u razvoju i Potpisnica-zemalja čije su privrede u tranziciji, od ključnog značaja za uspešnu primenu ove Konvencije.
2. Potpisnice će sarađivati u pružanju pravovremene i adekvatne tehničke pomoći Potpisnicama-zemljama u razvoju i Potpisnicama-zemljama čije su privrede u tranziciji, uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, u razvijanju i jačanju kapaciteta za ispunjavanje obaveza po ovoj Konvenciji.
3. U tom smislu tehnička pomoć koju će obezbediti razvijene zemlje Potpisnice, kao i druge Potpisnice u okviru svojih mogućnosti, uključiće, prema potrebi, i u međusobnom dogovoru, tehničku pomoć za izgradnju kapaciteta potrebnih za ispunjavanje obaveza po ovoj Konvenciji. Dalje smernice po ovom pitanju sačinice Konferencija Potpisnica.
4. Potpisnice će, prema potrebi, uspostaviti mehanizme pružanja tehničke pomoći i unapređenja transfera tehnologije u Potpisnice - zemlje u razvoju i Potpisnice - zemlje čije su privrede u tranziciji, a u vezi sa implementacijom ove Konvencije. Ovi ugovori uključiće regionalne i subregionalne centre za izgradnju kapaciteta i transfer tehnologije radi pomoći zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji u cilju ispunjavanja svojih obaveza prema ovoj Konvenciji. Dalje smernice u ovom pogledu odrediće Konferencija Potpisnica.
5. Potpisnice će, u skladu sa ovim članom, u sprovođenju akcija u pogledu tehničke pomoći, u potpunosti uzeti u obzir specifične potrebe i posebne situacije u najmanje razvijenim zemljama, i malim ostrvskim zemljama u razvoju.

Finansijska sredstva i mehanizmi

Član 13

1. Svaka Potpisnica se obavezuje da prema svojim mogućnostima obezbedi, finansijsku podršku i podsticaje onim nacionalnim aktivnostima koje su usmerene na postizanje ciljeva ove Konvencije u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima.
2. Razvijene zemlje Potpisnice će obezbediti nove i dodatne finansijske resurse pomoću kojih će se omogućiti, Potpisnicama - zemljama u razvoju i Potpisnicama - zemljama čije su privrede u tranziciji, da u celosti podnesu porast troškova koji proizilaze iz primene mera za ispunjavanje njihovih obaveza prema ovoj Konvenciji, o čemu je postignut dogovor između Potpisnice

primaoca i entiteta koji učestvuje u mehanizmu opisanom u stavu 6 ovog člana. Druge Potpisnice takođe mogu pružiti takvu finansijsku pomoć na dobrovoljnoj osnovi i u okviru svojih mogućnosti. Doprinosi iz drugih izvora takođe treba podsticati. U ispunjavanju ovih obaveza uzeće se u obzir i potreba za adekvatnošću, predvidivošću, pravovremenošću priliva sredstava i važnost podele tereta između Potpisnica koje pružaju doprinos.

3. Razvijene zemlje - Potpisnice, i druge Potpisnice u okviru svojih mogućnosti i u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima mogu takođe da pruže finansijska sredstva, i zemljama u razvoju i zemljama čije su privrede u tranziciji za sprovođenje ove Konvencije preko drugih bilateralnih, regionalnih i multilateralnih izvora i kanala.

4. Step u kome će razvijene zemlje - Potpisnice uspešno ispuniti svoje obaveze po ovoj Konvenciji zavisice od efikasnosti koju zemlje u razvoju pokazuju u ispunjavanju svojih obaveza po ovoj Konvenciji kada su u pitanju finansijski resursi, tehnička pomoć i transfer tehnologije. Činjenica da održivi ekonomski i socijalni razvoj i iskorenjivanje siromaštva predstavljaju prve i najjače prioritete zemalja u razvoju biće u potpunosti uzeta u obzir, uz odgovarajuću pažnju prema potrebi za zaštitom zdravlja ljudi i životne sredine.

5. Potpisnice će u svojim akcijama koje se odnose na finansiranje, u potpunosti uzeti u obzir specifične potrebe i posebne prilike u nerazvijenim zemljama i malim ostrvskim zemljama u razvoju.

6. Mehanizam za obezbeđivanje adekvatnih i održivih finansijskih sredstava Potpisnicama - zemljama u razvoju i Potpisnicama - zemljama čije su privrede u tranziciji na osnovu donacija ili koncesija koje će potpomoći implementaciju Konvencije u ovim Potpisnicama, definisan je ovde. Konferencija Potpisnica će rukovoditi, nadzirati i biti odgovorna za funkcionisanje ovog mehanizama za potrebe ove Konvencije. Funkcionisanje ovog mehanizma biće povereno jednom ili više entiteta, uključujući i postojeće međunarodne entitete, o čemu može odlučivati Konferencija Potpisnica. Dati mehanizam takođe može uključiti i druge entitete koji pružaju multilateralnu, regionalnu i bilateralnu finansijsku i tehničku pomoć. Doprinosi ovom mehanizmu će se izvršiti kao dodatni u odnosu na druge finansijske transfere u Potpisnice - zemlje u razvoju i Potpisnice-zemlje čije su privrede u tranziciji, u skladu sa stavom 2.

7. U skladu sa ciljevima ove Konvencije i u skladu sa stavom 6. ovog člana, Konferencija Potpisnica će na svom prvom zasedanju usvojiti odgovarajuće smernice koje će odrediti ovaj mehanizam, i sporazumeće se sa entitetom ili entitetima koji će učestvovati u finansijskom mehanizmu u skladu sa dogovorima koji će dati odgovarajući efekat. Smernice će se, između ostalog baviti i:

(a) Određivanjem političkih, strateških i programskih prioriteta, kao i jasnih i detaljnih kriterijuma i smernica kojima se određuje podobnost za pristup i mogućnost korišćenja finansijskih sredstava, uključujući redovno praćenje i procenu takvog korišćenja;

(b) Obezbeđenjem redovnog izveštavanja Konferencije Potpisnica o adekvatnosti i održivosti finansiranja za aktivnosti od značaja za sprovođenje ove Konvencije od strane entiteta;

(c) Unapređivanjem pristupa višestrukih izvora, mehanizama i aranžmana finansiranja;

(d) Modalitetima za predvidivo i prepoznatljivo određivanje potrebne i dostupne količine sredstava za sprovođenje ove Konvencije, imajući u vidu da je za postepeno eliminisanje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci neophodna odgovarajuća finansijska pomoć, kao i uslove pod kojima će ti iznosi biti periodično revidirani; i

(e) Modalitetima za pružanje pomoći zainteresovanim Potpisnicama u vezi sa procenom potreba, informacijama u vezi sa dostupnim izvorima sredstava i programima finansiranja u cilju održavanja koordinacije između njih.

8. Konferencija Potpisnica će ispitati, najkasnije do drugog zasedanja, a nakon toga redovno, uspešnost mehanizma koji su određeni ovim članom, njegovoj sposobnosti da izađe u susret promenljivim potrebama zemalja u razvoju i zemalja čije su privrede u tranziciji, kriterijume i smernice iz stava 7. ovog člana, nivo finansiranja kao i uspešnost rada institucija kojima je povereno da realizuju dati finansijski mehanizam. Na osnovnu takvih pregleda, Konferencija će preduzeti odgovarajuće akcije, ukoliko je to potrebno, za unapređenje efikasnosti datog mehanizma, putem preporuka ili smernica o merama za osiguranje adekvatnog i održivog finansiranja uzimajući u obzir potrebe Potpisnica.

Privremeni finansijski sporazumi

Član 14

Institucionalna struktura Globalnog fonda za životnu sredinu, koji funkcioniše u skladu sa Instrumentom za osnivanje Reorganizovanog Globalnog fonda za životnu sredinu, će na privremenim osnovama biti glavni subjekt kome je povereno funkcionisanje finansijskog mehanizma iz člana 13., za period između datuma stupanja na snagu ove Konvencije i prvog zasedanja Konferencije Potpisnica, ili do trenutka koji Konferencija Potpisnica odredi koja će institucionalna struktura biti za to izabrana u skladu s članom 13. Institucionalna struktura Globalnog fonda za životnu sredinu treba da ispunjava ovu funkciju putem operativnih mera koje se posebno odnose na dugotrajne organske zagađujuće supstance, uzimajući u obzir mogućnost da će postojati potreba za novim sporazumima u ovoj oblasti.

Izveštavanje

Član 15

1. Svaka Potpisnica podnosiće izveštaje Konferenciji Potpisnica o merama koje je preduzela u sprovođenju odredaba ove Konvencije i efikasnosti tih mera u ispunjavanju ciljeva Konvencije.
2. Svaka Potpisnica će dostaviti Sekretarijatu:
 - (a) statističke podatke o ukupnim količinama proizvodnje, uvoza i izvoza svake od hemikalija koja se nalazi na listi Aneksa A i Aneksa B ili razumnu procenu datih podataka; i
 - (b) U meri u kojoj je to moguće, spisak država iz kojih je uvozila svaku takvu supstancu i zemalja u koje je izvozila svaku takvu supstancu.
3. Takvo izveštavanje sprovodiće se u periodičnim intervalima i u formatu koji će odrediti Konferencija Potpisnica na svom prvom zasjedanju.

Procena efikasnosti

Član 16

1. Po isteku četiri godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije, a zatim periodično u intervalima koje će odrediti Konferencija Potpisnica, Konferencija će ocenjivati efikasnost ove Konvencije.
2. Konferencija Potpisnica će u cilju obavljanja ovog procenjivanja, na svom prvom zasjedanju pokrenuti uspostavljanje sporazuma koji će obezbediti uporedive podatke o praćenju prisustva hemikalija navedenih u Aneksu A, B i C, kao i o njihovom transportu u životnoj sredini na regionalnom i globalnom nivou. Ovi sporazumi:
 - (a) treba da budu primenjivani od Potpisnica kada je moguće, na regionalnom nivou, u skladu sa svojim tehničkim i finansijskim mogućnostima, koristeći postojeće programe i mehanizme monitoringa u stepenu u kome je to izvodivo i da promovišu usklađivanje pristupa;
 - (b) mogu biti dopunjavani gde je to potrebno, uzimajući u obzir razlike između regiona i njihove sposobnosti da primene aktivnosti monitoringa; i
 - (c) uključiće izveštaje Konferenciji Potpisnica o rezultatima aktivnosti monitoringa na regionalnom i globalnom nivou u intervalima koje će odrediti Konferencija Potpisnica.

3. Procena iz stava 1. ovog člana biće sprovedena na osnovu dostupnih naučnih, ekoloških, tehničkih i ekonomskih informacija, uključujući :

(a) izveštaje i druge informacije o monitoringu, dobijene u skladu sa odredbama stava 2;

(b) nacionalne izveštaje koji se podnose u skladu odredbama člana 15; i

(c) informacije o neispunjavanju odredbi Konvencije prikupljene u skladu sa postupcima datih u odredbama člana 17.

Neispunjavanje odredbi Konvencije

Član 17

Konferencija Potpisnica će, čim to bude moguće, razviti i odobriti postupke i institucionalne mehanizme za određivanje nepoštovanja odredbi ove Konvencije i postupanja prema Potpisnicama za koje se utvrdi da se ne pridržavaju istih.

Rešavanje sporova

Član 18

1. Potpisnice će rešavati sve međusobne sporove koji se odnose na tumačenje ili primenu ove Konvencije putem pregovora ili drugim mirnim sredstvima po sopstvenom izboru.

2. Pri potvrđivanju, prihvatanju, odobravanju i pristupanju ovoj Konvenciji, ili bilo kada nakon toga, Potpisnica koja nije regionalna organizacija za ekonomsku integraciju, može da objavi, u pisanom instrumentu koji se podnosi depozitaru, da vezano za svaki spor koji se tiče tumačenja ili primene Konvencije, priznaje jedan ili oba od sledećih načina za rešavanje sporova kao obavezne u odnosu na svaku Potpisnicu koja prihvata istu obavezu:

(a) arbitražu u skladu sa procedurama u Aneksu koji će usvojiti Konferencija Potpisnica što je pre moguće;

(b) iznošenje spora pred Međunarodni sud pravde.

3. Potpisnica koja je organizacija regionalne ekonomske integracije može da podnese izjavu sa istim dejstvom u vezi sa arbitražom u skladu sa procedurama iz tačke (a) stava 2.

4. Izjava podneta u skladu sa stavom 2 ili stavom 3 ostaje na snazi dok ne istekne pod propisanim uslovima, ili u roku od tri meseca od pismenog obaveštenja o opozivu koji se deponuje kod depozitara.

5. Isticanje važnosti izjave, obaveštenje o povlačenju ili nova izjava neće uticati na postupak pred arbitražnim sudom, ili Međunarodnim sudom pravde, osim ako se strane u sporu ne dogovore drugačije.

6. Ako strane u sporu ne prihvate isti ili bilo koji postupak u skladu sa stavom 2, i ako ne mogu da razreše spor u roku od dvanaest meseci nakon što jedna strana obavesti drugu o postojanju spora između njih, spor se predaje Mirovnoj komisiji na zahtev bilo koje strane u sporu. Mirovna komisija daje izveštaj sa preporukama. Dodatni postupci u vezi sa Mirovnom komisijom biće obuhvaćeni aneksom koji će usvojiti Konferencija Potpisnica najkasnije na svom drugom zasedanju.

Konferencija Potpisnica

Član 19

1. Ovime se osniva Konferencija Potpisnica.

2. Prvo zasedanje Konferencije Potpisnica sazvaće izvršni direktor Programa Ujedinjenih Nacija za životnu sredinu najkasnije godinu dana od stupanja ove Konvencije na snagu. Nakon toga redovna zasedanja Konferencije Potpisnica održavaće se u redovnim intervalima o kojima će odlučiti Konferencija.

3. Vanredna zasedanja Konferencije Potpisnica održavaće se onda kada to Konferencija smatra potrebnim, ili na pismeni zahtev bilo koje Potpisnice uz podršku najmanje jedne trećine Potpisnica.

4. Konferencija Potpisnica će se saglasiti i usvojiti konsenzusom na svom prvom zasedanju Poslovnik o radu i finansijska pravila za sebe i svako pomoćno telo, kao i finansijske odredbe koje se odnose na upravljanje poslovima Sekretarijata.

5. Konferencija Potpisnica će konstantno razmatrati i ocenjivati sprovođenje ove Konvencije. Konferencija Potpisnica obavlja poslove koji su joj Konvencijom povereni, i u tom cilju će:

(a) osnovati, u skladu sa zahtevima iz stava 6, pomoćna tela koja smatra potrebnim za sprovođenje ove Konvencije;

(b) sarađivati, kada je potrebno sa nadležnim međunarodnim organizacijama i međuvladinim i nevladinim organizacijama;

(c) redovno razmatrati sve informacije stavljene na raspolaganje Potpisnicama u skladu sa članom 15, uključujući razmatranje efikasnosti iz podtačke (iii) tačke (b) stava 2 člana 3;

(d) razmatrati i preduzimati svaku dodatnu akciju koja može biti potrebna za postizanje ciljeva Konvencije.

6. Konferencija Potpisnica će, na svom prvom zasjedanju, osnovati pomoćno telo koje će se zvati Komitet za razmatranje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci u cilju obavljanja funkcija poverenih tom Komitetu ovom Konvencijom. U tom pogledu:

(a) članove Komiteta za razmatranje dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci imenovaće Konferencija Potpisnica. Članovi Komiteta biće eksperti vlada za procenu ili upravljanje hemikalijama. Članovi Komiteta imenuju se na bazi ravnopravne geografske zastupljenosti;

(b) Konferencija Potpisnica odlučiće o pravilniku, organizaciji i radu Komiteta; i

(c) Komitet će ulagati sve napore da svoje preporuke usvaja konsenzusom. Ukoliko su iscrpljene sve mogućnosti za postizanje konsenzusa, a isti nije postignut, krajnja mogućnost je da se takva preporuka usvoji dvotrećinskom većinom glasova prisutnih članova koji glasaju.

7. Konferencija Potpisnica će, na svom trećem zasjedanju, oceniti dalju potrebu za procedurom sadržanom u tački (b) stava 2 člana 3, uključujući i razmatranje sopstvene efikasnosti.

8. Ujedinjene Nacije, specijalizovane agencije Ujedinjenih Nacija i Međunarodna agencija za atomsku energiju, kao i svaka država koja nije Potpisnica ove Konvencije, mogu biti zastupljene na zasjedanjima Konferencije Potpisnica kao posmatrači. Bilo koje telo ili agencija, bilo nacionalna ili međunarodna, vladina ili nevladina organizacija, kvalifikovana za pitanja kojima se bavi Konvencija, a koja obavesti Sekretarijat o želji da učestvuje na zasjedanju Konferencije Potpisnica može biti primljena kao Posmatrač osim ukoliko najmanje jedna trećina prisutnih Potpisnica ne uloži prigovor. Prijem i učešće posmatrača uređuje se Poslovníkom o radu koji usvoji Konferencija Potpisnica.

Sekretarijat

Član 20

1. Ovom Konvencijom osniva se Sekretarijat.

2. Delokrug poslova Sekretarijata je:

(a) da priprema zasedanja Konferencije Potpisnica i njenih pomoćnih tela i pruža usluge Potpisnicama, kada se za tim ukaže potreba;

(b) da, na zahtev, pruži pomoć Potpisnicama, naročito Potpisnicama-zemljama u razvoju i Potpisnicama-zemljama čije su privrede u tranziciji, u sprovođenju ove Konvencije;

(c) da obezbedi neophodnu koordinaciju sa sekretarijatima drugih relevantnih međunarodnih tela;

(d) da priprema i stavlja na raspolaganje Potpisnicama periodične izveštaje na osnovu informacija dobijenih u skladu sa odredbama člana 15 i druge raspoložive informacije;

(e) da u skladu sa smernicama Konferencije Potpisnica ulazi u takve administrativne i ugovorne aranžmane koji su neophodni za efikasno obavljanje njegovih poslova; i

(f) obavlja druge poslove Sekretarijata precizirane u ovoj Konvenciji i druge poslove koje može odrediti Konferencija Potpisnica.

3. Poslove Sekretarijata za ovu Konvenciju obavljaće Izvršni direktor Programa Ujedinjenih Nacija za životnu sredinu, izuzev ukoliko Konferencija Potpisnica ne odluči tročetvrtinskom većinom prisutnih Potpisnica koje glasaju, da poveri poslove Sekretarijata jednoj ili većem broju međunarodnih organizacija.

Amandmani na Konvenciju

Član 21

1. Amandmane na ovu Konvenciju mogu da predlože sve Potpisnice.

2. Amandmani na ovu Konvenciju usvajaju se na zasedanju Konferencije Potpisnica. Tekst bilo kog predloženog amandmana Sekretarijat će dostaviti Potpisnicama najmanje šest meseci pre zasedanja na kome se dati amandman predlaže za usvajanje. Sekretarijat će takođe dostaviti predložene amandmane potpisnicama ove Konvencije i depozitaru, radi informisanja.

3. Potpisnice će uložiti sve napore da konsenzusom postignu dogovor po svakom predloženom amandmanu na ovu Konvenciju. Ukoliko su iscrpljene sve mogućnosti za postizanje konsenzusa, a isti nije postignut, krajnja mogućnost je da se takav dogovor usvoji tročtvrtinskom većinom glasova Potpisnica koje su prisutne i glasaju.

4. Amandman se dostavlja od strane depozitara svim Potpisnicama na potvrđivanje, prihvatanje ili odobrenje.

5. O potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju amandmana obaveštava se depozitar pismenim putem. Amandman koji je usvojen u skladu sa stavom 3 stupa na snagu, za Potpisnice koje su ga prihvatile devedesetog dana od datuma deponovanja instrumenata o potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju od strane najmanje tri četvrtine Potpisnica. U skladu sa prethodnim, za bilo koju drugu Potpisnicu amandman stupa na snagu devedesetog dana od datuma kada ta Potpisnica deponuje svoj instrument o potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju amandmana.

Usvajanje i izmena aneksa

Član 22

1. Aneksi na ovu Konvenciju predstavljaju sastavni deo iste i, osim ako nije izričito utvrđeno drugačije, pozivanje na ovu Konvenciju predstavlja samim tim istovremeno pozivanje na bilo koji od Aneksa.

2. Svi dodatni Aneksi ograničavaju se na proceduralna, naučna, tehnička ili administrativna pitanja.

3. Sledeća procedura primenjuje se za predlaganje, usvajanje, stupanje na snagu dodatnih Aneksa na ovu Konvenciju:

(a) dodatni Aneksi predlažu se i usvajaju u skladu sa procedurom utvrđenom u stavovima 1, 2. i 3. člana 21;

(b) svaka Potpisnica koja nije u mogućnosti da prihvati dodatni Aneks obavestiće o tome depozitara pismenim putem, u roku od godinu dana od datuma obaveštavanja od strane depozitara o usvajanju dodatnog Aneksa. Depozitar će bez odlaganja obavestiti sve Potpisnice o svim primljenim obaveštenjima. Potpisnica može bilo kada da povuče prethodno obaveštenje o neprihvatanju u pogledu bilo kog dodatnog aneksa, a dati aneks će zatim stupiti na snagu za datu Potpisnicu u skladu sa odredbama tačke (c) ovog stava; i

(c) po isteku godine dana od datuma obaveštenja od strane depozitara o usvajanju dodatnog aneksa, dati Aneks stupa na snagu za sve Potpisnice koje nisu podnele obaveštenje, u skladu sa odredbama tačke (b) ovog stava.

4. Predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmena Aneksa A, B, ili C podleže istim procedurama kao i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu dodatnih aneksa na ovu Konvenciju, sa izuzetkom da izmena Aneksa A, B ili C neće stupiti na snagu u odnosu na bilo koju Potpisnicu koja je podnela izjavu u odnosu na izmenu datih aneksa u skladu sa stavom 4 člana 25. U tom slučaju će svaka takva izmena stupiti na snagu za datu Potpisnicu devedesetog dana od datuma deponovanja njenog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju datoj izmeni kod depozitara.

5. Sledeća procedura se primenjuje za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmena Aneksa D, E ili F:

(a) izmene se predlažu u skladu sa procedurom iz stavova 1 i 2 člana 21;

(b) Potpisnice donose odluke o izmeni Aneksa D, E ili F konsenzusom; i

(c) odluku o izmeni Aneksa D, E ili F depozitar odmah dostavlja Potpisnicama. Amandman stupa na snagu za sve Potpisnice na dan koji će se utvrditi u odluci.

6. Ako je dodatni Aneks ili izmena Aneksa vezana za amandman na ovu Konvenciju, dodatni Aneks ili izmena ne stupa na snagu dok amandman na Konvenciju ne stupi na snagu.

Pravo glasa

Član 23

1. Svaka Potpisnica ove Konvencije ima jedan glas, osim u slučaju iz stava 2.

2. Organizacija regionalne ekonomske integracije, o pitanjima u okviru svoje nadležnosti, koristi svoje pravo glasa sa brojem glasova koji je jednak broju njenih država članica koje su Potpisnice ove Konvencije. Takva organizacija neće koristiti svoje pravo glasa, ako bilo koja država članica koristi svoje pravo glasa i obrnuto.

Potpisivanje

Član 24

Ova Konvencija je otvorena za potpisivanje u Stokholmu svim državama i organizacijama regionalne ekonomske integracije 23. maja 2001. godine, a u Sedištu Ujedinjenih Nacija u Njujorku, od 24. maja 2001. do 22. maja 2002. godine.

Potvrđivanje, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje

Član 25

1. Ova Konvencija podleže potvrđivanju, prihvatanju ili usvajanju od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije. Otvorena je za pristupanje od strane država i organizacija regionalne ekonomske integracije od dana nakon datuma zatvaranja potpisivanja ove Konvencije. Instrumenti potvrđivanja, prihvatanja, usvajanja ili pristupanja deponuju se kod depozitara.
2. Svaka organizacija regionalne ekonomske integracije koja postane Potpisnica ove Konvencije, a da ni jedna od njenih država članica nije Potpisnica podleže svim obavezama koje određuje Konvencija. U slučaju takvih organizacija čija je jedna ili više država članica Potpisnica ove Konvencije, data organizacija i njene države članice će se dogovoriti o odgovornostima svake od njih za izvršenje njihovih obaveza po Konvenciji. U takvim slučajevima, organizacije i države članice nisu ovlašćene da istovremeno koriste prava po Konvenciji.
3. U svom instrumentu o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju organizacija regionalne ekonomske integracije će navesti stepen svoje nadležnosti u odnosu na pitanja koje reguliše ova Konvencija. Bilo koja takva organizacija će takođe informisati depozitara, koji će Potpisnicama proslediti informaciju o bilo kojoj relevantnoj modifikaciji u stepenu njene nadležnosti.
4. U svojim instrumentima o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju, svaka Potpisnica može da navede da u odnosu na nju svaka izmena Aneksa A, B ili C stupa na snagu tek nakon deponovanja njenog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju u odnosu na dato.

Stupanje na snagu

Član 26

1. Ova Konvencija stupa na snagu devedesetog dana od datuma deponovanja pedesetog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju.
2. Za svaku državu ili organizaciju regionalne ekonomske integracije koja potvrdi, prihvati ili usvoji ovu Konvenciju ili joj pristupi nakon deponovanja pedesetog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, Konvencija stupa na snagu devedesetog dana od datuma deponovanja instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, usvajanju ili pristupanju date države ili organizacije regionalne ekonomske integracije.

3. U svrhu stavova 1 i 2, svaki instrument deponovan od strane organizacije regionalne ekonomske integracije ne računa se kao dodatno deponovan instrument država članica date organizacije.

Ograničenja

Član 27

U odnosu na primenu ove Konvencije ne može biti nikakvih ograničenja.

Opoziv

Član 28

1. U bilo kom trenutku, u periodu od tri godine od stupanja na snagu ove Konvencije za Potpisnicu, svaka Potpisnica može da se povuče iz Konvencije dostavljanjem pismenog obaveštenja depozitaru.

2. Svaki takav opoziv stupa na snagu po isteku roka od jedne godine od datuma prijema obaveštenja o opozivu od strane depozitara, ili nakon tog roka, datumom koji se može precizirati u obaveštenju o opozivu.

Depozitar

Član 29

Generalni Sekretar Ujedinjenih Nacija je depozitar ove Konvencije.

Autentični tekstovi

Član 30

Original ove Konvencije, pri čemu su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španski tekstovi jednako autentični, deponuje se kod Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija.

POTVRĐUJUĆI NAVEDENO dole potpisani, na osnovu pravnovaljanih ovlašćenja, potpisali su ovu Konvenciju.

U Stokholmu dana dvadeset drugog maja, dve hiljade prve godine.

Aneks A

ELIMINACIJA

Deo I

Hemikalija Aldrin *	Aktivnost Proizvodnja	Posebni izuzetak Nema
CAS No: 309-00-2	Upotreba Insekticid	Lokalni ekto paraziticid
Hlordan*	Proizvodnja	U skladu sa onim što je dozvoljeno Potpisnicama nabrojanim u Registru
CAS No: 57-74-9	Upotreba	Lokalni ekto paraziticid Insekticid Termiticid Termiticid u zgradama i nasipima Termiticid u putevima Dodatak u lepkovima za ivericu
Dieldrin*	Proizvodnja	Nema
CAS No: 60-57-1	Upotreba	U poljoprivrednim radovima
Endrin*	Proizvodnja	Nema
CAS No: 72-20-8	Upotreba	Nema
Heptahlor*	Proizvodnja	Nema
CAS No: 76-44-8	Upotreba	Termiticid Termiticid u izgradnji kuća Termiticid (podzemni) Tretiranje drveta Koristi se u podzemnim kablovskim kutijama
Heksahlorbenzen	Proizvodnja	U skladu sa onim što je dozvoljeno Potpisnicama nabrojanim u Registru
CAS No: 118-74-1	Upotreba	Intermedijer Rastvarač u pesticidima Intermedijer u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji
Mireks*	Proizvodnja	U skladu sa onim što je dozvoljeno Potpisnicama nabrojanim u Registru
CAS No: 2385-85-5		

	Upotreba	Termiticid
Toksafen*	Proizvodnja	Nema
CAS No: 8001-35-2	Upotreba	Nema
Polihlorovani	Proizvodnja	Nema
bifenili (PCB)*	Upotreba	Proizvodi u upotrebi u skladu s odredbama Dela II ovog Aneksa

Napomene:

(i) Ukoliko nije drugačije određeno u ovoj Konvenciji, količine hemikalije koja se pojavljuje u tragovima kao nenamerno proizvedena zagađujuća supstanca u proizvodima i artiklima ne treba da budu navedene u ovom Aneksu;

(ii) Ova napomena ne smatra se proizvodnjom i specifičnim izuzetkom u svrhe stava 2, člana 3. Količine hemikalije koja je sastojak artikala proizvedenih ili su već bili u upotrebi pre ili na dan stupanja odgovarajuće obaveze u pogledu date hemikalije, ne treba navoditi u ovom Aneksu, pod uslovom da je Potpisnica obavestila Sekretarijat da dati tip artikla ostaje u upotrebi u okvirima date Potpisnice. Sekretarijat će takvo obaveštenje učiniti javno dostupnim;

(iii) Ova napomena, koja se ne primenjuje na hemikaliju koja je obeležena zvezdicom pored naziva u koloni hemikalija u Delu I ovog Aneksa, ne smatra se posebnim izuzetkom u pogledu proizvodnje i upotrebe u svrhe stava 2, člana 3. S obzirom da se ne očekuje da značajne količine date hemikalije dospeju do ljudi i životne sredine prilikom proizvodnje i upotrebe polu-proizvoda u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, data Potpisnica, nakon obaveštavanja Sekretarijata, može dozvoliti proizvodnju i upotrebu određene količine hemikalije koja je navedena u ovom Aneksu kao intermedijer dobijen u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji koja se hemijski transformiše prilikom dobijanja drugih hemikalija, a koje prema kriterijumima iz stava 1 Aneksa D ne poseduju svojstva dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci. Ovo obaveštenje treba da sadrži informacije o ukupnoj proizvodnji i upotrebi hemikalije ili realnu procenu ovakve informacije i informacije u vezi sa procesom u zatvorenom sistemu, na određenoj lokaciji uključujući količinu polaznog netransformisanog materijala i nenamerno kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u tragovima, a koji je prisutan u finalnom proizvodu. Ovaj postupak se primenjuje izuzev ako nije drugačije navedeno u ovom Aneksu. Sekretarijat će staviti takva obaveštenja na raspolaganje Konferenciji Potpisnica i javnosti. Takva proizvodnja ili upotreba neće se smatrati posebnim izuzetkom proizvodnje ili upotrebe. Takva proizvodnja i upotreba prestaju nakon desetogodišnjeg perioda, izuzev ukoliko Potpisnica ne podnese novo obaveštenje Sekretarijatu. U tom slučaju se period produžava za još deset godina izuzev ako Konferencija Potpisnica, nakon procene proizvodnje i upotrebe, ne odluči drugačije. Procedura obaveštavanja se može ponavljati;

(iv) Sve posebne izuzetke u ovom Aneksu mogu primenjivati Potpisnice koje su registrovale izuzetke u odnosu na njih u skladu sa odredbama člana 4, sa izuzetkom upotrebe polihlorovanih bifenila u artiklima koja se koristi u skladu sa odredbama Dela II ovog Aneksa, koje mogu da koriste sve Potpisnice.

Deo II

POLIHLOROVANI BIFENILI

Svaka Potpisnica će:

(a) u cilju eliminisanja upotrebe polihlorovanih bifenila u opremi (npr. transformatorima, kondenzatorima ili drugim posudama koje sadrže tečnost) do 2025. godine, što podleže reviziji Konferencije Potpisnica, preduzeti akcije u skladu sa sledećim prioritetima:

(i) uložiti odlučne napore da se identifikuje, obeleži i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži više od 10 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 5 litara;

(ii) uložiti odlučne napore da se identifikuje, obeleži i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži više od 0,05 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 5 litara;

(iii) nastojati da se identifikuje i povuče iz upotrebe oprema koja sadrži preko 0,005 procenata polihlorovanih bifenila i ima zapreminu veću od 0,05 litara;

(b) u skladu s prioritetima u tački (a) ovog stava, unaprediti sledeće mere za smanjenje izloženosti i smanjenje rizika u cilju kontrole upotrebe polihlorovanih bifenila:

(i) polihlorovane bifenile koristiti samo u neoštećenoj opremi i nepropusnoj opremi i samo na mestima gde je moguće da se rizik od ispuštanja u životnu sredinu svede na najmanju meru i brzo otkloni;

(ii) polihlorovane bifenile ne koristiti u opremi na mestima na kojima se vrši proizvodnja ili prerada hrane ili hrane za životinje;

(iii) kada se oprema koja sadrži polihlorovane bifenile koristi u naseljenim mestima, uključujući škole i bolnice, primeniti sve odgovarajuće mere zaštite od kvara na električnim instalacijama koji može da dovede do požara, kao i mere redovnog nadzora opreme zbog opasnosti od curenja;

(c) bez obzira na stav 2, člana 3, obezbediti da se oprema koja sadrži polihlorovane bifenile, kako je opisano u tački (a) ovog stava, ne izvozi ili ne uvozi izuzev u svrhu upravljanja otpadom na način bezbedan po životnu sredinu;

(d) ne dozvoliti regeneraciju tečnosti sa sadržajem polihlorovanih bifenila većim od 0,005 procenata u svrhe ponovnog korišćenja u drugoj opremi, izuzev za potrebe održavanja i servisiranja;

(e) uložiti odlučne napore koji obezbeđuju upravljanje otpadom koji sadrži tečnosti sa polihlorovanim bifenilima i kontaminiranu opremu sa sadržajem polihlorovanih bifenila većim

od 0,005 procenata na način bezbedan po životnu sredinu, u skladu sa stavom 1, člana 6, što je pre moguće ali ne kasnije od 2028. godine, što podleže reviziji Konferencije Potpisnica;

(f) umesto napomene (ii) u Delu I ovog Aneksa, nastojati da se identifikuju drugi proizvodi koji sadrže preko 0,005 procenata polihlorovanih bifenila (npr. kablovske obloge, reparirane zaptivače i obojene predmete) i upravljati njima u skladu sa stavom 1 člana 6;

(g) pripremiti izveštaj svakih pet godina o napretku u eliminisanju polihlorovanih bifenila i dostaviti ga Konferenciji Potpisnica u skladu sa članom 15;

(h) Konferencija Potpisnica će kada je to potrebno, prilikom procena koje se odnose na polihlorovane bifenile uzeti u obzir izveštaje iz tačke (g) ovog stava. Konferencija Potpisnica će razmotriti napredak u pravcu eliminisanja polihlorovanih bifenila u petogodišnjim intervalima ili u drugom periodu, kako je potrebno, uzimajući u obzir date izveštaje.

Aneks B

OGRANIČENJA

Deo I

Hemikalija	Aktivnost	Prihvatljiva namena ili poseban izuzetak
DDT (1, 1, 1-trihloro-2,2-bis (4- hlorofenil) etan) CAS No.: 50-29-3	Proizvodnja	Prihvatljiva namena: Korišćenje za suzbijanje vektora bolesti u skladu sa Delom II ovog Aneksa Posebni izuzeci: Intermedijer u proizvodnji dikofola Intermedijer
	Upotreba	Prihvatljiva namena: Korišćenje za suzbijanje vektora bolesti u skladu sa Delom II ovog Aneksa Posebni izuzeci: Proizvodnja dikofola Intermedijer

Napomene:

(i) Ukoliko nije drugačije precizirano u ovoj Konvenciji, količine hemikalija koje se javljaju kao nenamerno proizvedene zagađujuće supstance u tragovima u proizvodima i artiklima ne treba da budu navedene u ovom Aneksu;

(ii) Ova napomena se ne odnosi na proizvodnju i upotrebu kao prihvatljivu namenu ili poseban izuzetak u skladu sa stavom 2 člana 3. Količine hemikalije koje se javljaju kao sastojci artikala koji su proizvedeni ili su već bili u upotrebi pre ili na dan stupanja na snagu odgovarajuće obaveze u pogledu date hemikalije, ne treba da budu navedene u ovom Aneksu, u slučaju da je Potpisnica obavestila Sekretarijat da određeni tip artikla ostaje u upotrebi unutar te Potpisnice. Sekretarijat će staviti ta obaveštenja na raspolaganje javnosti;

(iii) Ova napomena neće se smatrati kao poseban izuzetak od proizvodnje i upotrebe u skladu sa stavom 2, člana 3. S obzirom da se ne očekuje da znatne količine dospeju do ljudi i životne sredine prilikom proizvodnje i upotrebe intermedijera u zatvorenom sistemu određenog kapaciteta, po obaveštavanju Sekretarijata, Potpisnica može da dozvoli proizvodnju i upotrebu određenih količina hemikalije navedene u ovom Aneksu kao intermedijer dobijen u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, koja se hemijski transformiše prilikom dobijanja drugih hemikalija i koja prema kriterijumima iz stava 1 Aneksa D ne poseduje svojstva dugotrajne organske zagađujuće supstance. Ovo obaveštenje treba da sadrži informacije o ukupnoj proizvodnji i upotrebi hemikalije ili realnu procenu ovakve informacije i informacije u vezi sa procesom u zatvorenom sistemu na određenoj lokaciji, uključujući količinu polaznog materijala koji je ne-transformisan i nenamerno kontaminiran dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama u tragovima, a koji je prisutan u finalnom proizvodu. Ovaj postupak se

primenjuje izuzev ako nije drugačije navedeno u ovom Aneksu. Sekretarijat će staviti takva obaveštenja na raspolaganje Konferenciji Potpisnica i javnosti. Ovakva proizvodnja ili upotreba neće se smatrati posebnim izuzetkom od proizvodnje ili upotrebe. Takva proizvodnja i upotreba prestaju nakon desetogodišnjeg perioda, izuzev ukoliko Potpisnica ne podnese novo obaveštenje Sekretarijatu. U tom slučaju se period produžava za još deset godina izuzev ako Konferencija Potpisnica, nakon procene proizvodnje i upotrebe, ne odluči drugačije. Procedura obaveštavanja se može ponavljati;

(iv) Sve posebne izuzetke u ovom Aneksu mogu primenjivati Potpisnice koje su registrovale izuzetke u odnosu na njih u skladu sa odredbama člana 4.

Deo II

DDT (1,1,1-trihloro-2,2-bis (4-hlorofenil)etan)

1. Proizvodnja i upotreba DDT će biti ukinuta sa izuzetkom Potpisnica koje obaveste Sekretarijat o nameri da ga proizvode i/ili koriste. Ovim se uspostavlja Registar DDT koji će biti na raspolaganju javnosti. Sekretarijat vodi DDT registar.

2. Svaka Potpisnica koja proizvodi i/ili koristi DDT ograničiće tu proizvodnju i/ili korišćenje za suzbijanje vektora bolesti u skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije i smernicama o korišćenju DDT i kada primena lokalno bezbednih, efikasnih i dostupnih alternativa nije na raspolaganju datoj Potpisnici.

3. U slučaju da Potpisnica koja nije navedena u DDT registru odluči da joj je potreban DDT za suzbijanje vektora bolesti, obavestiće Sekretarijat što je pre moguće da se njeno ime doda u DDT registar. Istovremeno će obavestiti Svetsku zdravstvenu organizaciju.

4. Svake tri godine, svaka Potpisnica koja koristi DDT obezbediće Sekretarijatu i Svetskoj zdravstvenoj organizaciji informacije o korišćenoj količini, uslovima takvog korišćenja i relevantnosti za strategiju kontrole bolesti od strane Potpisnice, u obliku o kome će odlučiti Konferencija Potpisnica u konsultaciji sa Svetskom zdravstvenom organizacijom.

5. U cilju smanjivanja i konačnog prestanka korišćenja DDT, Konferencija Potpisnica će podsticati:

(a) svaku potpisnicu koja koristi DDT da razvije i realizuje akcioni plan kao deo plana primene navedenog u članu 7. Taj akcioni plan obuhvatiće:

(i) razvoj zakonodavnih i drugih mehanizama u cilju ograničavanja upotrebe DDT samo na suzbijanje vektora bolesti;

(ii) primenu odgovarajućih alternativnih proizvoda, metoda i strategija, uključujući strategije sprečavanja pojave rezistentnosti u cilju obezbeđivanja dugotrajnog delovanja datih alternativa;

(iii) mere unapređenja zdravstvene zaštite i smanjivanja učestalosti datog oboljenja.

(b) Potpisnice, da u okviru svojih mogućnosti unapređuju istraživanje i razvoj bezbednih alternativnih hemijskih i nehemijskih proizvoda, metoda i strategija za Potpisnice koje koriste DDT, koje odgovaraju uslovima datih zemalja i sa ciljem smanjivanja opterećenja na ekonomiju i ljudstvo zbog širenja bolesti. Faktori koje treba unapređivati kada se razmatraju alternative ili kombinacije alternativa treba da uključe i rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu od ovih alternativa. Odgovarajuće alternative za DDT treba da obezbede manji rizik po zdravlje ljudi i životnu sredinu, da budu pogodne za kontrolu oboljenja na osnovu uslova date Potpisnice i na osnovu podataka dobijenih monitoringom.

6. Počevši od prvog zasedanja Konferencija Potpisnica će najkasnije svake treće godine nakon zasedanja, uz konsultacije sa Svetskom zdravstvenom organizacijom, proceniti kontinuiranu potrebu za korišćenje DDT radi suzbijanja vektora bolesti na osnovu raspoloživih naučnih, tehničkih, ekoloških i ekonomskih informacija, uključujući:

(a) proizvodnju i korišćenje DDT i uslove navedene u stavu 2;

(b) raspoloživost, pogodnost i primenljivost alternativa za DDT; i

(c) napredak u jačanju kapaciteta zemalja da bezbedno uvedu upotrebu takvih alternativa.

7. Potpisnica može bilo kada da povuče svoje ime iz DDT registra na osnovu pismenog obaveštenja Sekretarijatu. Povlačenje stupa na snagu sa datumom navedenim u obaveštenju.

Aneks C

NENAMERNA PROIZVODNJA

Deo I: Dugotrajne organske zagađujuće supstance koje podležu zahtevima člana 5

Ovaj Aneks se odnosi na sledeće dugotrajne organske zagađujuće supstance kada se nenamerno proizvode i ispuštaju iz antropogenih izvora:

Hemikalija

Polihlorovani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani
(PCDD/PCDF)

Heksahlorobenzen (HCB) (CAS No.: 118-74-1)

Polihlorovani bifenili (PCB)

Deo II: Kategorije izvora

Polihlorovani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksahlorobenzen i polihlorovani bifenili nenamerno se proizvode i ispuštaju iz termičkih procesa u kojima učestvuje organska materija i hlor kao rezultat nepotpunog sagorevanja ili hemijske reakcije. Sledeće kategorije industrijskih izvora imaju visoki potencijal za proizvodnju i ispuštanje ovih hemikalija u životnu sredinu:

(a) insineratori otpada, uključujući i koinsineratore za gradski, opasni ili medicinski otpad i otpadni mulj;

(b) cementne peći za sagorevanje opasnog otpada;

(c) proizvodnja pulpe koristeći elementarni hlor ili hemikalije koje stvaraju elementarni hlor za izbeljivanje;

(d) sledeći termički procesi u metalurgiji:

(i) sekundarna proizvodnja bakra;

(ii) postrojenje za sinterovanje u proizvodnji čelika i gvožđa;

(iii) sekundarna proizvodnja aluminijuma;

(iv) sekundarna proizvodnja cinka.

Deo III: Kategorije izvora

Polihlorovani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksahlorobenzen i polihlorovani bifenili takođe mogu da se nenamerno proizvode i ispuštaju iz sledećih kategorija izvora, uključujući:

- (a) sagorevanje otpada na otvorenom, uključujući paljenje deponija;
- (b) termičke procese u metalurškoj industriji koji nisu pomenuti u Delu II;
- (c) izvore sagorevanja u domaćinstvima;
- (d) postrojenja na fosilna goriva i industrijske kotlove;
- (e) instalacije za loženje na drvo i one koje koriste biomasu kao gorivo;
- (f) specifične hemijske proizvodne procese u kojima se oslobađaju nenamerno proizvedene dugotrajne organske zagađujuće supstance, posebno proizvodnju hlorofenola i hloranila;
- (g) krematorijume;
- (h) motorna vozila, naročito ona koja koriste olovni benzin;
- (i) uništavanje životinjskih leševa;
- (j) bojenje (korišćenjem hloranila) i obrada (sa baznom ekstrakcijom) tekstila i kože;
- (k) postrojenja za sečenje i dalje tretiranje rashodovanih vozila;
- (l) pretapanje bakarnih kablova;
- (m) rafinerije otpadnih ulja.

Deo IV: Definicije

1. U okviru ovog Aneksa:

(a) "polihlorovani bifenili" jesu aromatična jedinjenja formirana na takav način da atomi vodonika na molekulu bifenila (dva benzenova prstena vezana jednom ugljenik-ugljenik vezom) mogu da se zamene sa do deset atoma hlora; i

(b) "polihlorovani dibenzo-p-dioksini" i "polihlorovani dibenzofurani" su triciklična, aromatična jedinjenja formirana od dva benzenova prstena povezana sa dva atoma kiseonika u polihlorovanim dibenzo-p-dioksinima i jednim atomom kiseonika i jednom ugljenik-ugljenik vezom u polihlorovanim dibenzofuranima i atomima vodonika od kojih do osam može biti zamenjeno atomima hlora.

2. U ovom Aneksu, toksičnost polihlorovanih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana izražava se uz pomoć koncepta ekvivalenta toksičnosti koji predstavlja meru relativne toksične aktivnosti različitih kongenera polihlorovanih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana i koplanarnih polihlorovanih bifenila u odnosu na 2,3,7,8-tetrahlorodibenzo-p-dioksin. Vrednosti faktora ekvivalenta toksičnosti koji se koristi u svrhe ove Konvencije biće u skladu sa prihvaćenim međunarodnim standardima, počevši od vrednosti faktora ekvivalenta toksičnosti sisara utvrđenog od Svetske zdravstvene organizacije iz 1998 za polihlorovane dibenzo- p -dioksine i dibenzofurane i koplanarne polihlorovane bifenile. Koncentracije su izražene u ekvivalentima toksičnosti.

Deo V: Opšte smernice za najbolje dostupne tehnike i najbolje prakse po životnu sredinu

Ovaj Deo određuje opšte smernice Potpisnicama za sprečavanje ili smanjivanje ispuštanja hemikalija navedenih u Delu I.

A. Opšte preventivne mere koje se odnose na najbolje dostupne tehnike i najbolje prakse po životnu sredinu

Prioritet treba dati razmatranju pristupa za sprečavanje nenamerne proizvodnje i ispuštanja hemikalija navedenih u Delu I. Korisne mere mogu da obuhvate:

- (a) korišćenje tehnologije sa niskom količinom otpada;
- (b) korišćenje manje opasnih supstanci;
- (c) promovisanje regeneracije i recikliranja otpada i supstanci koje nastaju i koriste se u određenim procesima;
- (d) zamena ulaznih materijala koji su dugotrajne organske zagađujuće supstance ili gde postoji direktna veza između ovih materijala i oslobođenih dugotrajnih organskih zagađujućih supstanci iz izvora;
- (e) Programi dobrog upravljanja i preventivnog održavanja sistema;
- (f) Unapređenja upravljanja otpadom u cilju prestanka nekontrolisanog sagorevanja otpada na otvorenom, uključujući i paljenje deponija. Prilikom razmatranja predloga za izgradnju novih deponija, treba razmotriti alternative kao što su aktivnosti za svođenje na minimum gradskog i medicinskog otpada, uključujući obnavljanje resursa, ponovo korišćenje, recikliranje, razvrstavanje otpada i promovisanje proizvoda koji generišu manje otpada. U okviru ovog pristupa potrebno je pažljivo razmotriti probleme zdravstvene zaštite;
- (g) Smanjenje udela ovih hemikalija kao zagađujućih supstanci u proizvodima;
- (h) Izbegavanje korišćenja elementarnog hlora ili hemikalija koje stvaraju elementarni hlor za izbeljivanje.

B. Najbolje dostupne tehnike

Koncept najbolje dostupnih tehnika nije usmeren na propisivanje neke određene tehnike ili tehnologije, već na razmatranje tehničkih karakteristika određenog postrojenja, njegove geografske lokacije i lokalnih uslova životne sredine. Odgovarajuće tehnike kontrole u cilju smanjenja oslobađanja hemikalija navedenih u Delu I uglavnom su iste. Kod utvrđivanja najbolje dostupnih tehnika, posebno treba razmotriti, generalno ili u određenim slučajevima, sledeće faktore, uzimajući u obzir predviđene troškove i koristi, kao i mere predostrožnosti i prevencije:

(a) opšta razmatranja:

(i) priroda, efekti i količina datog ispuštanja: tehnike mogu da variraju zavisno od veličine izvora;

(ii) datumi puštanja u rad novih ili postojećih postrojenja;

(iii) potrebno vreme za uvođenje najbolje dostupnih tehnika;

(iv) potrošnja i svojstva sirovina korišćenih u procesu i energetska efikasnost;

(v) potreba za prevencijom ili minimalizacijom ukupnog uticaja ispuštanja i rizika po životnu sredinu;

(vi) potreba za prevencijom akcidenata u cilju smanjenja posledica po životnu sredinu;

(vii) potreba obezbeđenja zdravstvene zaštite i bezbednosti na radu;

(viii) uporedivi procesi, postrojenja ili metodi rada koji su sa uspehom oprobani u industriji;

(ix) tehnološki razvoj i promene u naučnim saznanjima i shvatanjima.

(b) Opšte mere smanjenja emisija: Prilikom razmatranja predloga za izgradnju novih postrojenja ili znatne izmene u postojećim postrojenjima koja koriste procese koji oslobađaju hemikalije navedene u ovom Aneksu, prioritet u razmatranju treba dati alternativnim procesima, tehnikama ili praksama koje obezbeđuju sličnu korist, ali koje izbegavaju nastajanje i oslobađanje takvih hemikalija. U slučajevima kada će se takva postrojenja graditi ili znatno menjati, pored mera prevencije izloženih u odeljku A Dela V, sledeće mere smanjenja takođe bi mogle da se razmotre u određivanju najboljih dostupnih tehnika:

(i) korišćenje unapređenih metoda za čišćenje odvodnih cevi za gasove kao što je termička ili katalitička oksidacija, taloženje prašine ili adsorpcija;

(ii) tretiranje ostataka, otpadnih voda, otpada i kanalizacionog mulja, na primer toplotnim postupkom ili dovođenjem u inertno stanje ili hemijskim procesima koji ih detoksifikuju;

(iii) zamena procesa u cilju smanjivanja ili eliminisanja ispuštanja, kao što je prelaz na zatvorene sisteme;

(iv) modifikacija procesnih projekata radi poboljšavanja sagorevanja i sprečavanja nastajanja hemikalija navedenih u ovom Aneksu, putem kontrole parametara kao što je temperatura insineracije ili vreme trajanja.

C. Najbolje prakse po životnu sredinu

Konferencija Potpisnica može da razvije smernice u pogledu najboljih praksi po životnu sredinu.

Aneks D

ZAHTEVI U POGLEDU INFORMISANJA I KRITERIJUMA ZA PROVERU

1. Potpisnica koja dostavlja predlog za stavljanje određene hemikalije na spisak u Aneksu A, B, i/ili C identifikovaće hemikaliju kako je opisano u tački (a) ovog stava i pružiti informacije o datoj hemikaliji i proizvodima njene transformacije kada je potrebno, u vezi sa kriterijumima za proveru utvrđenim u tačkama (b) do (e) ovog stava:

(a) hemijski identitet:

(i) naziv, uključujući trgovački naziv ili nazive, komercijalni naziv ili nazive i sinonime, RegistarSKI broj Službe hemijskih abstrakta (CAS No.), naziv po IUPAC (Međunarodna unija za čistu i primenjenu hemiju) nomenklaturi; i

(ii) strukturu, uključujući specifikaciju izomera, gde je potrebno, i strukturu hemijske klase;

(b) dugotrajnost:

(i) Dokaz da je vreme poluraspada hemikalije u vodi duže od dva meseca, ili da je vreme njenog poluraspada u zemljištu duže od šest meseci, ili da je vreme njenog poluraspada u sedimentu duže od šest meseci; ili

(ii) dokaz da je data hemikalija dovoljno perzistentna, tako da se opravdava njeno razmatranje u okviru ove Konvencije;

(c) bioakumulacija;

(i) dokaz da je faktor bio-koncentracije hemikalije ili bio-akumulacije, kod vodenih vrsta veći od 5000 ili, u nedostatku takvih podataka, da je log Konj (logaritamska vrednost odnosa oktanol:voda) veći od 5;

(ii) dokaz da hemikalija predstavlja i druge razloge za zabrinutost, kao što je visoka bioakumulacija u drugim vrstama, visoka toksičnost ili ekotoksičnost; ili

(iii) monitoring podataka u biotama, koji ukazuju da je potencijal bioakumulacije date hemikalije dovoljan da opravda njeno razmatranje u okviru ove Konvencije;

(d) potencijal za transport na velike udaljenosti u životnoj sredini

(i) nivoi hemikalije mereni na lokacijama udaljenim od izvora njenog ispuštanja, koji izazivaju zabrinutost;

(ii) podaci dobijeni monitoringom koji pokazuju da se transport date hemikalije na velike udaljenosti u životnoj sredini, sa potencijalom za prenos u životnu sredinu prijema, možda odigrao putem vazduha, vode ili migratornih vrsta; ili

(iii) sudbina u životnoj sredini i/ili model rezultati koji pokazuju da data hemikalija ima potencijal za transport na velike udaljenosti u životnoj sredini putem vazduha, vode ili migratornih vrsta, sa potencijalom za prenos u prijemnu životnu sredinu na lokacijama udaljenim od izvora ispuštanja. Za hemikaliju koja u značajnoj meri migrira kroz vazduh, njeno vreme poluraspada u vazduhu treba da bude duže od dva dana; i

(e) negativni efekti

(i) dokazi o negativnim efektima po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu koji opravdavaju razmatranje date hemikalije u okviru ove Konvencije; ili

(ii) podaci o toksičnosti ili ekotoksičnosti koji ukazuju na potencijal štetnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu.

2. Potpisnica predlagač dostaviće izjavu o razlozima za zabrinutost uključujući, gde je to moguće, poređenje podataka o toksičnosti ili ekotoksičnosti sa utvrđenim ili predviđenim nivoima hemikalije koja nastaje ili se očekuje na osnovu njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i kratku izjavu koja ukazuje na potrebu globalne kontrole.

3. Potpisnica predlagač će, koliko god je moguće i uzimajući u obzir njene mogućnosti, obezbediti dodatne informacije da podrži reviziju predloga iz stava 6 člana 8. U razradi takvog predloga, Potpisnica može da koristi tehničku ekspertizu iz bilo kog izvora.

Aneks E

ZAHTEVI U POGLEDU INFORMACIJA O PROFILU RIZIKA

Cilj revizije je da se proceni da li određena hemikalija dovodi do značajnih negativnih efekata po zdravlje ljudi i životnu sredinu koji nastaju kao rezultat njenog transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini, i to takvih da će globalna akcija biti opravdana. U tom cilju, razviće se profil rizika koji dalje razrađuje i ocenjuje informacije na koje se odnosi Aneks D i obuhvata, što je više moguće, sledeće vrste informacija:

(a) Izvore, koji sadrže:

(i) podatke o proizvodnji, uključujući količinu i lokaciju;

(ii) načine upotrebe; i

(iii) načine oslobađanja, kao što su ispuštanja, gubici i emisije;

(b) procenu opasnosti za krajnju tačku ili krajnje tačke koje izazivaju zabrinutost, uključujući razmatranje toksikoloških interakcija sa većim brojem hemikalija;

(c) sudbina hemikalije u životnoj sredini, uključujući podatke i informacije o hemikaliji, fizičkim osobinama hemikalije, kao i, dugotrajnost i način na koji su one povezane sa njenim transportom u životnoj sredini, prenosom unutar i između ekoloških celina, degradaciju i transformaciju u druge hemikalije. Određivanje faktora biokoncentracije ili faktora bioakumulacije, na osnovu izmerenih vrednosti, biće dostupni izuzev kada su podaci monitoringa dovoljni za ovu potrebu;

(d) podaci o monitoringu;

(e) podatke o izloženosti naročito u lokalnim područjima, kao rezultat transporta na velike udaljenosti u životnoj sredini uključujući informacije o bio-raspoloživosti;

(f) raspoložive nacionalne i međunarodne procene ili profile rizika i informacije o obeležavanju i klasifikaciji prema opasnosti, i

(g) status date hemikalije u skladu sa međunarodnim konvencijama.

Aneks F

INFORMACIJE O SOCIO-EKONOMSKIM RAZMATRANJIMA

Treba uraditi procenu u pogledu eventualnih kontrolnih mera za hemikalije koje se razmatraju za uključivanje u ovu Konvenciju, obuhvatajući ukupan opseg opcija, uključujući upravljanje i eliminaciju. Za ovu svrhu, treba obezbediti relevantne informacije u vezi sa socio-ekonomskim razmatranjima eventualnih kontrolnih mera na osnovu kojih bi Konferencija Potpisnica mogla da donose odluku. Takve informacije treba da daju uvid u različite mogućnosti i uslove kod Potpisnica i treba da obuhvate činioce sa sledeće indikativne liste:

(a) Efektivnost i efikasnost mogućih kontrolnih mera u cilju smanjenja rizika:

(i) tehničku izvodljivost; i

(ii) troškove, uključujući troškove zaštite životne sredine i zdravstvene zaštite;

(b) Alternative (proizvoda i procesa):

(i) tehničku izvodljivost,

(ii) troškove, uključujući troškove zaštite životne sredine i zdravstvene zaštite;

(iii) efektivnost;

(iv) rizik;

(v) raspoloživost; i

(vi) dostupnost;

(c) Pozitivne i/ili negativne uticaje na društvo prilikom sprovođenja mogućih kontrolnih mera:

(i) zdravlje, uključujući zdravstvenu zaštitu, zdravu životnu sredinu i zaštitu na radu;

(ii) poljoprivreda, uključujući vodoprivreda i šumarstvo;

(iii) biote (biodiverzitet);

(iv) ekonomski aspekti;

(v) kretanje u pravcu održivog razvoja; i

(vi) socijalni troškovi;

(d) Odpad i implikacije odlaganja (naročito zaliha napuštenih pesticida i čišćenje kontaminiranih lokacija):

(i) tehnička izvodljivost; i

(ii) troškovi;

(e) Dostupnost informacija i edukacija javnosti;

(f) Status kapaciteta kontrole i monitoringa; i

(g) Preduzete akcije nacionalne ili regionalne kontrole, uključujući informacije o alternativama i druge informacije relevantne za upravljanje rizikom.

Aneks G

ARBITRAŽA I POSTUPAK MIRNOG REŠAVANJA SPOROVA

(Odluka Konferencije Potpisnica SC-1/2)

Deo I: Arbitražni postupak

U slučajevima navedenim u stavu 2.(a) član 18. Konvencije primeniće se sledeći Arbitražni postupak:

Član 1

1. Potpisnica može pokrenuti arbitražni postupak na osnovu člana 18. Konvencije upućivanjem pismenog obaveštenja drugoj strani u sporu. Uz obaveštenje se prilaže zahtev zajedno sa pratećim dokumentima, uz navođenje predmeta spora, uključujući i članove Konvencije čije je tumačenje ili primena predmet spora pred arbitražom.

2. Podnosilac zahteva obaveštava Sekretarijat, da će strane u sporu na osnovu člana 18. Konvencije, izneti predmet spora pred arbitražu. U prilogu ovog obaveštenja dostavlja se obaveštenje o Arbitraži i zahtev zajedno sa pratećim dokumentima, iz stava 1. ovog člana. Sekretarijat dostavlja dobijenu informaciju svim potpisnicama Konvencije.

Član 2

1. Ukoliko je u vezi spora pokrenut arbitražni postupak u skladu sa članom 1, osniva se arbitražno veće koje se sastoji od tri člana.

2. Svaka od strana u sporu imenuje svog arbitra. Imenovani arbitri u međusobnom dogovoru, biraju trećeg arbitra, koji je istovremeno i Predsednik veća. Predsednik veća, ne može imati državljanstvo i prebivalište na teritoriji jedne od strane u sporu, ne može biti zaposlen kod bilo koje od strana ili uključen u spor u bilo kom drugom svojstvu.

3. Ukoliko u sporu učestvuju više od dve strane, strane koje imaju zajednički interes imenuju zajedničkog arbitra na osnovu sporazuma.

4. Ukoliko se bilo koje mesto arbitra uprazni, novo imenovanje sprovodi se na način propisan za prvo imenovanje.

5. Ukoliko strane u sporu ne mogu da postignu saglasnost oko predmeta spora, arbitražno veće utvrđuje predmet spora, pre izbora Predsednika veća.

Član 3

1. Ukoliko jedna strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva meseca od dana prijema obaveštenja o arbitraži, druga strana može obavestiti o tome Generalnog Sekretara UN, koji će u tom slučaju imenovati arbitra u dodatnom roku od dva meseca.

2. Ukoliko Predsednik veća ne bude imenovan u roku od dva meseca od dana imenovanja drugog arbitra, Generalni sekretar UN će na zahtev bilo koje strane u sporu imenovati Predsednika veća u dodatnom roku od dva meseca.

Član 4

Arbitražno veće će svoje odluke donositi na osnovu odredbi Konvencije i međunarodnog prava.

Član 5

Arbitražno veće će utvrditi pravila postupka, izuzev ukoliko se strane u sporu ne dogovore drugačije.

Član 6

Arbitražno veće može na zahtev jedne od strana u sporu predložiti primenu privremenih zaštitnih mera.

Član 7

Strane u sporu su obavezne da pružaju pomoć u radu arbitražnom veću koristeći sva raspoloživa sredstva i da:

(a) stave na raspolaganje sva relevantna dokumenta, informacije i ostala sredstva;

(b) omoguće, kada se ukaže potreba, pozivanje svedoka i veštaka i izvođenje dokaza.

Član 8

Strane u sporu i Arbitri imaju obavezu čuvanja poverljivih informacija do kojih dođu u toku rada arbitražnog veća.

Član 9

Troškove rada arbitražnog veća snose obe strane u sporu podjednako, osim ako arbitražno veće zbog određenih okolnosti spora ne odluči drugačije. Arbitražno veće vodi evidenciju o svojim troškovima i dostavlja konačni obračun stranama u sporu.

Član 10

Strana koja je zainteresovana za pravnu prirodu predmeta spora i koja može biti oštećena određenom odlukom može, uz saglasnost arbitražnog veća, učestvovati u sporu.

Član 11

Arbitražno veće može saslušati i razmatrati sve protivzahteve koji direktno proizilaze iz predmeta spora.

Član 12

Sve odluke kako o postupku, tako i o predmetu spora donose se većinom glasova članova veća.

Član 13

1. Ukoliko se jedna od strana u sporu ne pojavi pred Arbitražnim većem, ili ne bude u stanju da dokaže svoje tvrdnje, druga strana u postupku može zahtevati od veća da nastavi sa radom i da donese odluku. Neodazivanje jedne strane u sporu ili njena nesposobnost da dokaže svoje tvrdnje ne predstavlja prepreku za vođenje postupka.

2. Konačna odluka se ne može doneti pre nego što arbitražno veće utvrdi da je zahtev pravno i činjenično osnovan.

Član 14

Arbitražno veće donosi konačnu odluku u roku od pet meseci od dana kada je potpuno konstituisano, osim ukoliko smatra da je neophodno da se navedeni rok produži za period ne duži od dodatnih pet meseci.

Član 15

Konačna odluka arbitražnog veća se odnosi na predmet spora i mora imati obrazloženje. Konačna odluka takođe sadrži i imena arbitara, kao i datum donošenja. Svaki član veća može dodati svoje izdvojeno i drugačije mišljenje u okviru konačne odluke.

Član 16

Arbitražna odluka je obavezujuća za strane u sporu. Tumačenje Konvencije na osnovu Arbitražne odluke je obavezujuće i za stranu koja je učestvovala u arbitražnom postupku na osnovu člana 10, u onom delu u kome se na nju odnosi. Ova odluka je bez prava na žalbu, osim ukoliko su se strane u sporu unapred sporazumele o žalbenom postupku.

Član 17

Svaka polemika između onih na koje se konačna arbitražna odluka odnosi saglasno članu 16, a tiče se tumačenja ili načina izvršenja navedene odluke može se izneti pred arbitražno veće koje ju je donelo.

Deo II: Postupak mirenja

Postupak mirenja za slučajeve iz stava 6. člana 18. Konvencije je sledeći:

Član 1

1. Zahtev strane u sporu za osnivanje mirovne komisije u skladu sa stavom 6. člana 18. mora se u pismenoj formi uputiti Sekretarijatu. Sekretarijat će o zahtevu obavestiti sve Potpisnice Konvencije.

2. Mirovna komisija će, ukoliko se strane ne dogovore drugačije biti sastavljena od tri člana, od kojih po jednog imenuje svaka zainteresovana strana, a trećeg sporazumno biraju već imenovani članovi.

Član 2

U slučaju da u sporu učestvuje više od dve strane, strane u sporu koje imaju zajednički interes sporazumno imenuju njihove članove u mirovnu komisiju.

Član 3

Ukoliko se u roku od dva meseca po prijemu zahteva za osnivanje mirovne komisije od strane Sekretarijata ne izvrši imenovanje ni jednog člana u skladu sa članom 1. Generalni Sekretar UN će na zahtev jedne od strana izvršiti ova imenovanja u dodatnom roku od dva meseca.

Član 4

Ukoliko Predsednik mirovne komisije ne bude izabran u roku od dva meseca od imenovanja drugog člana, Generalni Sekretar UN će na predlog strane u sporu, imenovati Predsednika u dodatnom roku od dva meseca.

Član 5

1. Mirovna komisija utvrđuje pravila postupka, ukoliko se strane u sporu ne dogovore drugačije.
2. Strane u sporu i članovi komisije su u obavezi da štite poverljive informacije do kojih dođu u toku postupka.

Član 6

Mirovna komisija donosi svoje odluke većinom glasova.

Član 7

Mirovna komisija dostavlja Izveštaj sa preporukama za rešavanje spora u roku od dvanaest meseci od osnivanja, koji strane u sporu dobronamerno razmatraju.

Član 8

Mirovna komisija raspravlja i o eventualnim sporovima u pogledu sopstvene nadležnosti.

Član 9

Troškove rada Mirovne komisije snosiće strane u sporu, u udelima koje one dogovore. Komisija vodi evidenciju svih troškova i dostavlja konačni obračun stranama u sporu.

ČLAN 3

U skladu sa odredbama člana 18. stav 2. Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama, Republika Srbija se opredelila da prizna oba načina rešavanja sporova oko tumačenja ili primene Konvencije.

ČLAN 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori".